

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Katarzyna Majchrzak

**KONIUNKTURA W HANDLU
II kwartał 2021**

PL ISSN 2392-3709

Badanie okresowe nr 110

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildrim, István János Tóth

Komitet Redakcyjny i adres redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Katarzyna Majchrzak
Ewa Ratuszny
Agnieszka Danelczyk

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2021

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3709

Nr rej. PR 18397

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w handlu, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 110. W badaniu uczestniczyło 237 przedsiębiorstw. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

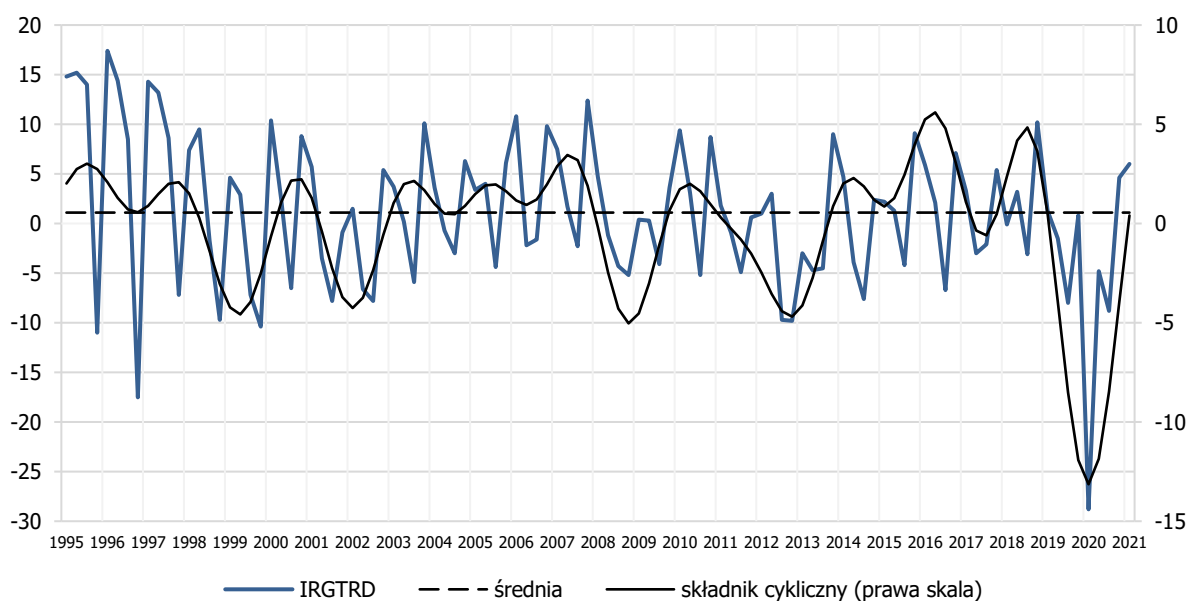
<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>.

SPIS TREŚCI

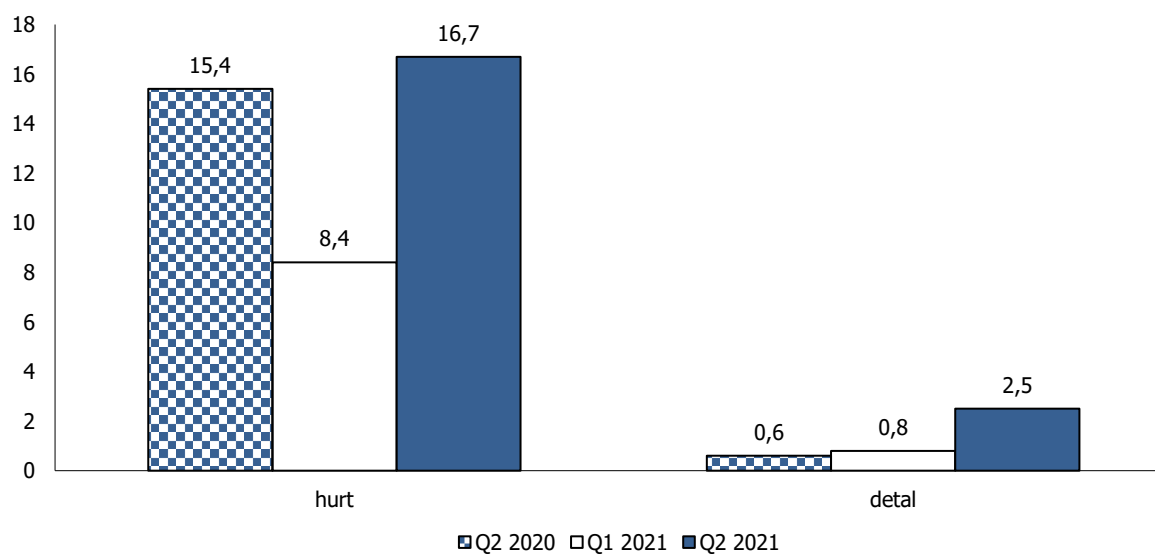
I.	WSKAŹNIK KONIUNKTURY	4
II.	WYNIKI BADANIA I WNIOSKI	6
	1. Wnioski ogólne	6
	2. Wyniki szczegółowe	9
	SYTUACJA PRZEDSIĘBIORSTWA	9
	SYTUACJA FINANSOWA	11
	ZAPASY	13
	ZAKUPY OD DOSTAWCÓW KRAJOWYCH	15
	ZAKUPY OD DOSTAWCÓW ZAGRANICZNYCH	17
	ZATRUDNIENIE	19
	KONKURENCJA MIĘDZY PRZEDSIĘBIORSTWAMI HANDLOWYMI	21
	WOLUMEN SPRZEDAŻY	23
	POWIERZCHNIA MAGAZYNOWA	25
	OGÓLNA SYTUACJA PRZEDSIĘBIORSTWA	27
	CENY TOWARÓW	29
	CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE POPRAWĘ SYTUACJI PRZEDSIĘBIORSTWA	29
III.	SUMMARY	30

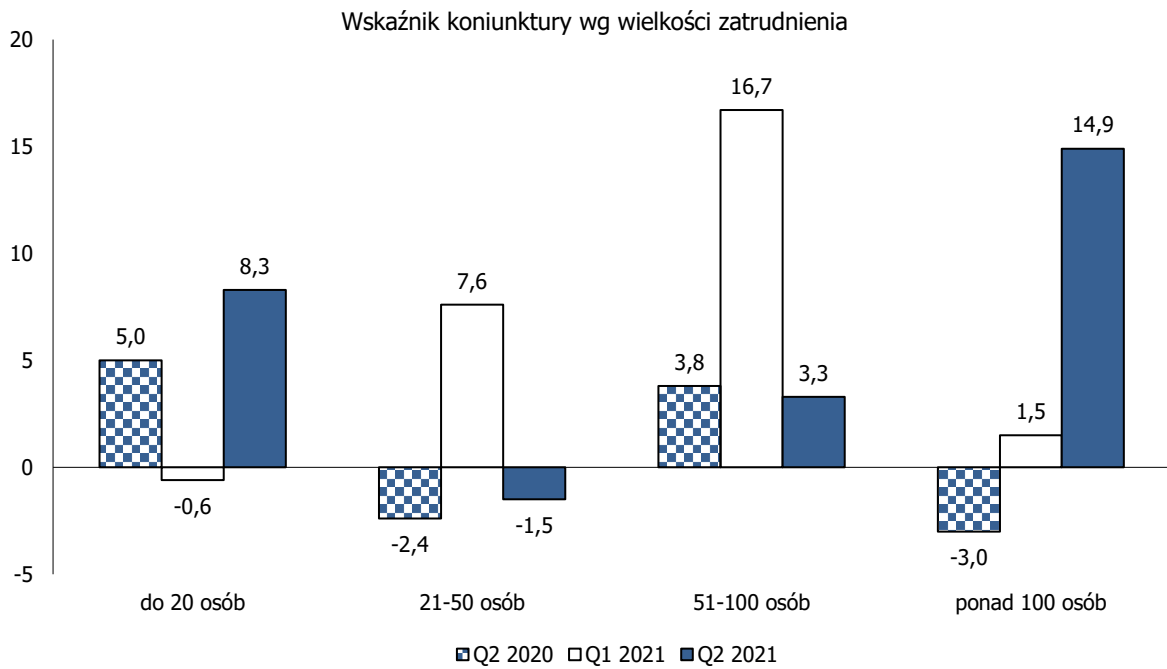
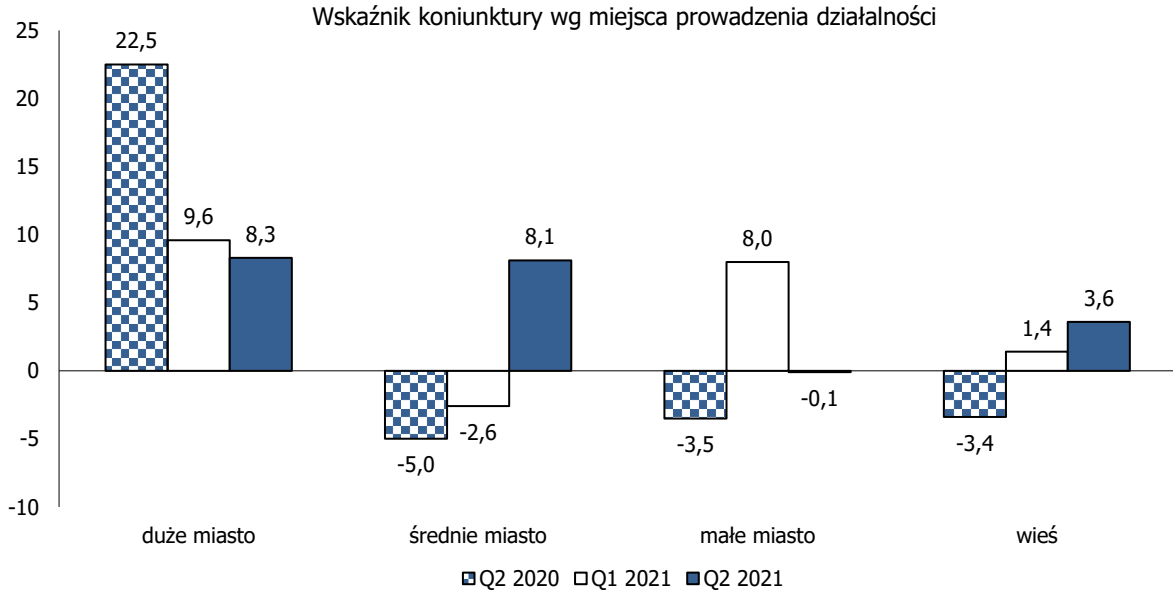
I. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

składowe salda	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021
1. wolumen sprzedaży - przewidywania	-45,8	-11,3	-15,2	1,6	11,7
2. zakupy towarów od dostawców krajowych i zagranicznych - przewidywania	-38,6	-15,4	-16,1	-4,7	-2,0
3. zapasy - stan	1,9	-12,2	-5,0	-17,0	-8,4
wskaźnik koniunktury (IRGTRD): (1+2-3)/3	-28,8	-4,8	-8,8	4,6	6,0

Wskaźnik koniunktury wg rodzaju działalności handlowej

II. WYNIKI BADANIA I WNIOSKI

1. Wnioski ogólne

1. Koniunktura w handlu w II kwartale 2021 r. poprawiła się. Wartość wskaźnika koniunktury IRG SGH (IRGTRD) zwiększyła się w ciągu kwartału o 1,4 pkt i wynosi 6,0 pkt. Jest wyższa od średniej dla drugiego kwartału z ostatnich dziesięciu lat (wynosi ona -0,8 pkt) oraz od poziomu odnotowanego przed rokiem (-28,8 pkt w II kwartale 2020 r.).

2. W ciągu kwartału wzrost wartości wskaźnika odnotowano dla przedsiębiorstw zatrudniających do 20 osób (z poziomu -0,6 pkt do 8,3 pkt) oraz firm o zatrudnieniu ponad 100 osób (z 1,5 pkt do 14,9 pkt). Dla pozostałych grup przedsiębiorstw odnotowano spadki: dla firm zatrudniających od 21 do 50 pracowników z 7,6 pkt do -1,5 pkt, a dla zatrudniających od 51 do 100 osób z 16,7 pkt do 3,3 pkt.

3. Poprawę koniunktury sygnalizują przedsiębiorstwa hurtowe (z poziomu 8,4 pkt w I kwartale 2021 r. do 16,7 pkt w II kwartale 2021 r.) i detaliczne (z 0,8 pkt do 2,5 pkt). Dla zakładów zajmujących się wszystkimi formami sprzedaży wartość wskaźnika obniżyła się w ciągu kwartału, jednak pozostała dodatnia (6,3 pkt w I kwartale i 5,3 pkt w II kwartale).

4. O poprawie koniunktury informują również przedsiębiorstwa prowadzące działalność w średnich miastach (wzrost wartości wskaźnika z poziomu -2,6 pkt w I kwartale 2021 r. do wysokości 8,1 pkt w II kwartale br.) oraz wsiach (z 1,4 pkt do 3,6 pkt). Ujemną wartość wskaźnik koniunktury przyjął dla przedsiębiorstw działających w małych miejscowościach (-0,1 pkt w II kwartale 2021 r. vs 8,0 pkt w I kwartale 2021 r.). Pomimo spadku dla zakładów handlowych z dużych miast odnotowano najwyższą wartość wskaźnika koniunktury (8,3 pkt).

5. Poprawiła się zarówno sytuacja ogólna jak i finansowa przedsiębiorstw handlowych. Wzrósł również poziom zakupów produktów krajowych i zagranicznych, zatrudnienia, zapasów i wolumen sprzedawanych towarów. Pomimo wzrostów, wartości wszystkich sald pozostały ujemne. Ankietowani ocenili ogólną kondycję swoich przedsiębiorstw jako dobrą. Przewidywania uczestników badania dotyczące perspektyw rozwoju ich firm w ciągu najbliższych 6 miesięcy są optymistyczne.

6. Od początku prowadzenia badań koniunktury w handlu przedsiębiorstwa niezmiennie wymieniają trzy czynniki utrudniające rozwój działalności: wysokie koszty zatrudnienia pracowników, niedostateczny popyt i silną konkurencję. Tak też było również w II kwartale 2021 r. Odsetki ankietowanych, którzy wskazują te trzy problemy, wynoszą odpowiednio: 43,4% (49,2% w I kwartale 2021 r.), 41,5% (48,7% w I kwartale br.) i 42,2% (42% przed kwartałem). Co ósmy ankietowany stwierdził, iż nie dostrzega barier utrudniających rozwój działalności.

7. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o ogólną sytuację przedsiębiorstw handlowych zwiększyła się w porównaniu z I kwartałem 2021 r. o 16,7 pkt, do wysokości -20,5 pkt, wyższej od wartości zanotowanej rok wcześniej o 35,8 pkt. Przedsiębiorstwa spodziewają się poprawy swojej ogólnej sytuacji ekonomicznej w najbliższych miesiącach; wartość salda prognostycznego wynosi 3,0 pkt.

8. Poprawiła się sytuacja finansowa przedsiębiorstw handlowych. Wartość salda zwiększyła się w ciągu kwartału o 15 pkt i wynosi -20,4 pkt. Jest również wyższa od wartości z II kwartału 2020 r. (wówczas -52,6 pkt). Rozkład odpowiedzi jest następujący: 11,4% badanych przedsiębiorstw uznało, że w stosunku do I kwartału 2021 r. ich sytuacja finansowa poprawiła się, 56,8% ankietowanych stwierdziło, że ich sytuacja nie uległa zmianie, natomiast 31,8% badanych odnotowało jej pogorszenie się. Przedsiębiorstwa handlowe spodziewają się poprawy swojej sytuacji finansowej w kolejnych miesiącach.

9. Poziom zapasów zwiększył się względem I kwartału 2021 r. o 8,6 pkt i wynosi obecnie -8,4 pkt. Jest niższy niż przed rokiem (wówczas 1,9 pkt). Rozkład odpowiedzi jest następujący: 18,9% badanych przedsiębiorstw uznało, że wielkość ich zapasów wzrosła, 53,8% nie stwierdziło żadnych zmian w ich poziomie, a 27,3% ankietowanych poinformowało o spadku wielkości zapasów. Przewidywane jest obniżenie się poziomu zapasów przedsiębiorstw handlowych w nadchodzących miesiącach; wartość salda prognostycznego wynosi -4,7 pkt.

10. W ciągu ostatniego kwartału wzrosła wielkość zakupów od dostawców krajowych. Wartość salda podwyższyła się z -21,8 pkt do -11,9 pkt. Jest jednak niższa od wartości zanotowanej w drugim kwartale 2020 r. (wówczas -29,9 pkt). Przedsiębiorstwa handlowe spodziewają się, że w kolejnych miesiącach wielkość zakupów od dostawców krajowych utrzyma się na podobnym poziomie.

11. Pomimo wzrostu o 6,2 pkt wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zakupów od dostawców zagranicznych pozostała ujemna (-2,6 pkt). Jest wyższa niż w II kwartale 2020 r. (wówczas -27,4 pkt). Na bieżącą wartość salda złożyły się następujące odpowiedzi: 12,6% ankietowanych zwiększyło – w porównaniu z I kwartałem 2021 r. – zakupy od dostawców zagranicznych, 72,2% utrzymało je na dotychczasowym poziomie, natomiast 15,2% zmniejszyło je. Zdaniem handlowców, w nadchodzących miesiącach wielkość zakupów od dostawców zagranicznych zmniejszy się; wartość salda prognostycznego wynosi -4,0 pkt.

12. Zwiększył się poziom zatrudnienia w handlu. Wartość salda wzrosła z wysokości -14,7 pkt do -1,2 pkt. Jest również wyższa niż w II kwartale 2020 r. (wówczas -23,1 pkt). Spodziewany jest niewielki spadek wielkości zatrudnienia w najbliższych miesiącach; wartość salda prognostycznego równa jest -3,2 pkt.

13. W 58% ankietowanych przedsiębiorstwach handlowych ceny wzrosły w porównaniu z I kwartałem 2021 r. (z czego w: 30,4% o więcej procent, 18,0% o tyle samo procent i 9,6% o mniej procent), w 37,4% ceny nie zmieniły się, a w 4,7% obniżyły się. Uczestnicy badania spodziewają się dalszego wzrostu cen w następnych miesiącach.

14. Zwiększył się wolumen sprzedaży. Wartość salda wzrosła o 9,2 pkt i obecnie wynosi -18,2 pkt (jest również wyższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku – wówczas -37,4 pkt). Na obecną wartość salda złożyły się następujące odpowiedzi: 20% przedsiębiorstw handlowych uznało, że w II kwartale 2021 r. względem I kwartału 2021 r. wolumen sprzedawanych przez nie towarów zwiększył się, 41,7% wskazało, iż utrzymał się on na tym samym poziomie, natomiast 38,2% ankietowanych zanotowało spadek. Przedsiębiorstwa handlowe przewidują wzrost wielkości sprzedaży w najbliższym półroczu (wartość salda prognostycznego wynosi 11,7 pkt).

15. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość ogólnej powierzchni magazynowej spadła w ciągu kwartału z 1,3 pkt do -1,1 pkt. Jest jednak wyższa o 2,1 pkt niż rok wcześniej. Uczestnicy badania spodziewają się utrzymania w najbliższych miesiącach ogólnej powierzchni magazynowej w zbliżonym do drugiego kwartału rozmiarze. Wartość salda przewidywań wynosi -0,2 pkt.

16. Ogólna sytuacja przedsiębiorstw handlowych w II kwartale 2021 r. została przez nie oceniona jako dobra. Wartość salda odpowiedzi na to pytanie wynosi 21,2 pkt. Jest wyższa niż w I kwartale o 2,6 pkt, a od wartości sprzed roku o 33,9 pkt. Rozkład odpowiedzi jest następujący: 34,8% badanych przedsiębiorstw uznało ogólną kondycję swojego przedsiębiorstwa za dobrą, 51,5% za średnią, natomiast 13,6% za słabą. Zakłady handlowe spodziewają się poprawy swojej ogólnej sytuacji w nadchodzącym półroczu; wartość salda prognostycznego jest równa 2,2 pkt.

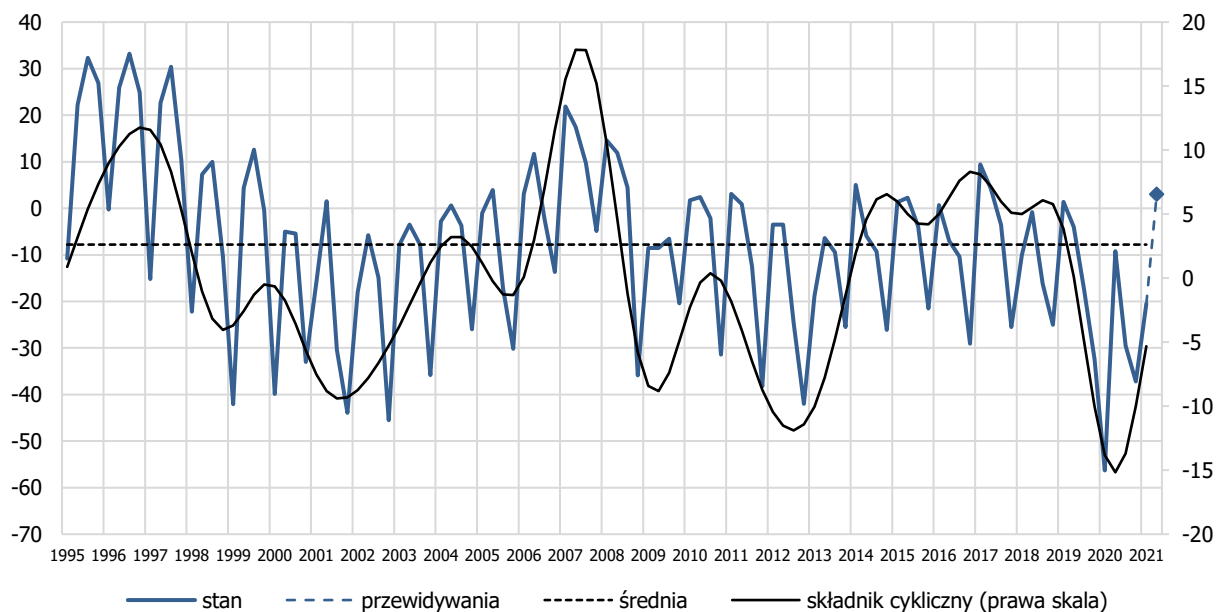
17. Wartość salda odpowiedzi na pytanie dotyczące konkurencji na rynku zmniejszyła się o 1,9 pkt w stosunku do poprzedniego kwartału, osiągając poziom 9,6 pkt. Jest on niższy od wartości

odnotowanej w analogicznym okresie 2020 r. (wówczas 15,8 pkt). Rozkład odpowiedzi jest następujący: 15,2% ankietowanych przedsiębiorstw uznało, że w II kwartale 2021 r. względem I kwartału 2021 r. konkurencja dla nich wzrosła, 80,7% nie zauważyło zmiany, zaś 4,2% odnotowało jej spadek. Przedsiębiorstwa spodziewają się utrzymania się w najbliższych miesiącach zagrożenia konkurencyjnego na zbliżonym poziomie.

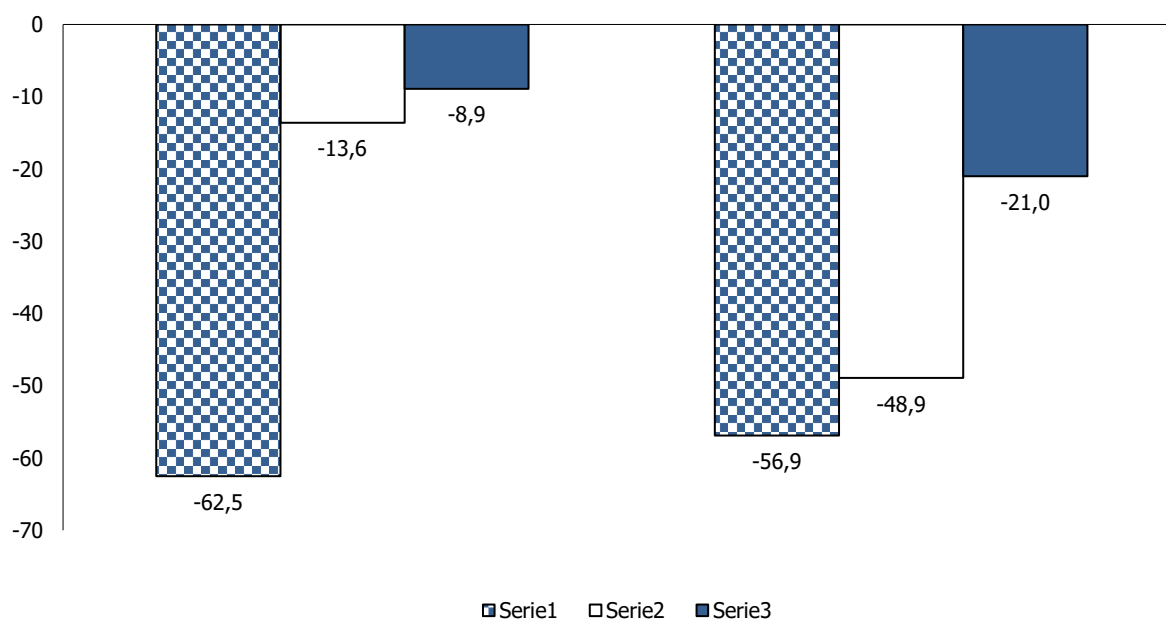
2. Wyniki szczegółowe

SYTUACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

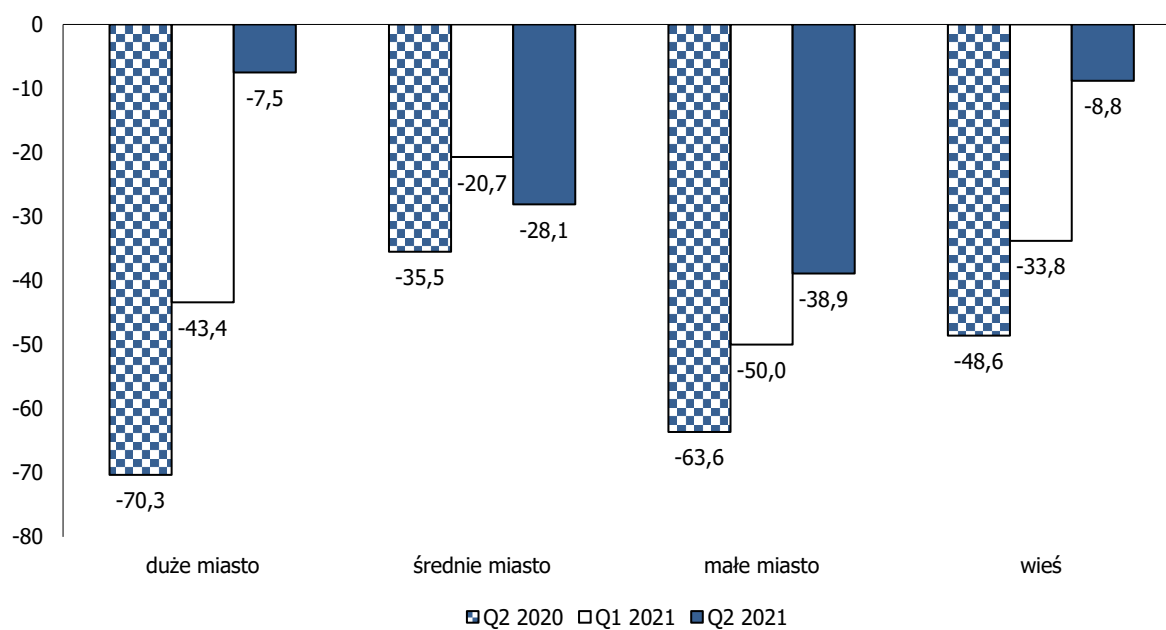

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	przewidywania
1. poprawa	5,7	24,7	8,8	5,9	14,9	20,9
2. brak zmiany	32,3	41,4	52,9	51,1	49,7	61,2
3. pogorszenie	62,0	33,9	38,3	43,1	35,4	17,9
saldo (1.-3.)	-56,3	-9,2	-29,5	-37,2	-20,5	3,0

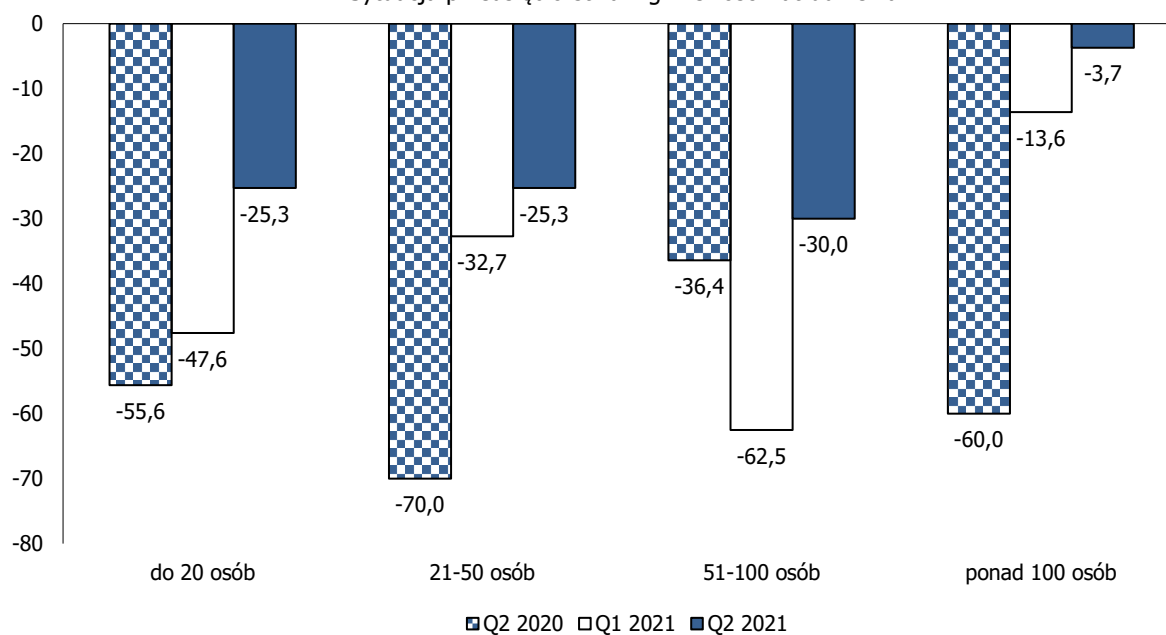
Sytuacja przedsiębiorstwa wg rodzaju działalności handlowej

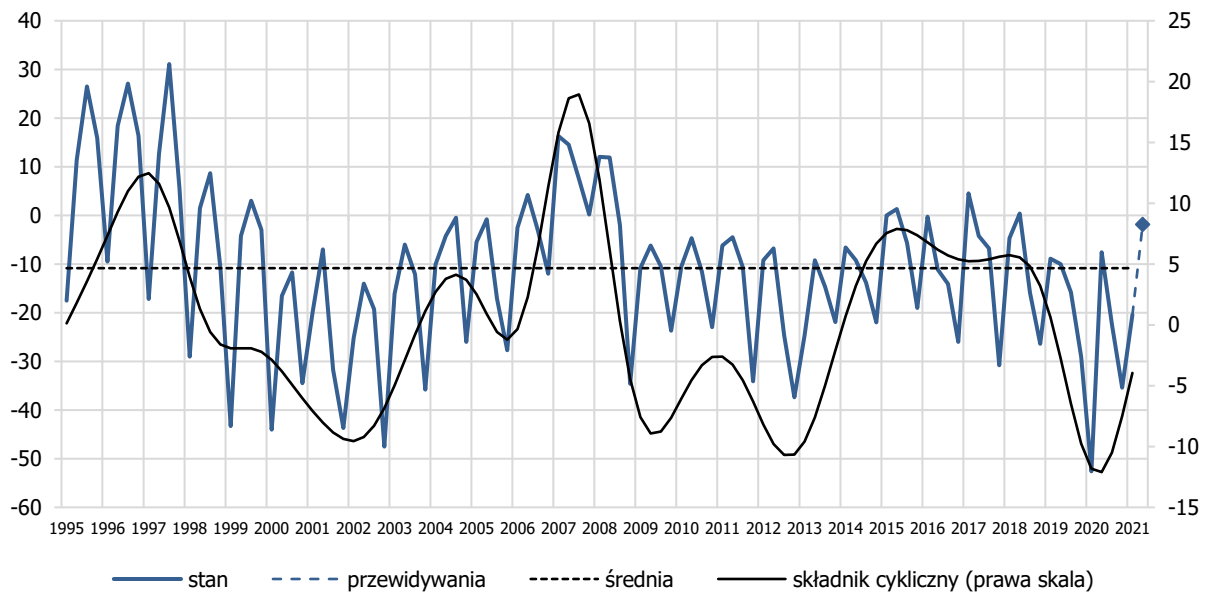
Sytuacja przedsiębiorstwa wg miejsca prowadzenia działalności

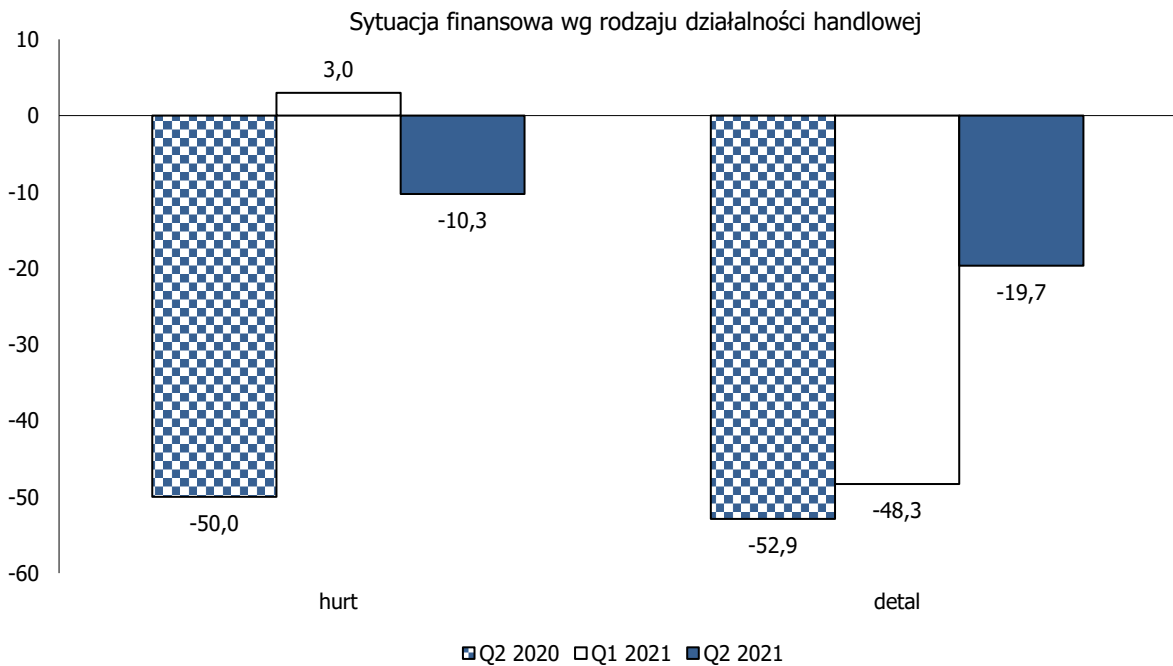
Sytuacja przedsiębiorstwa wg wielkości zatrudnienia

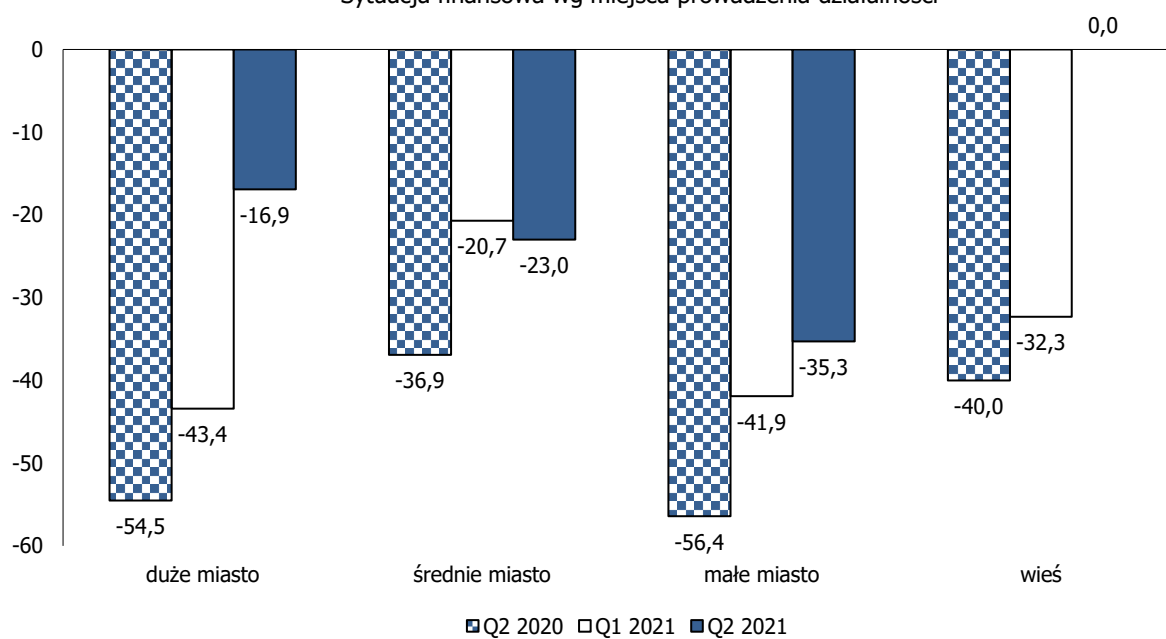
SYTUACJA FINANSOWA

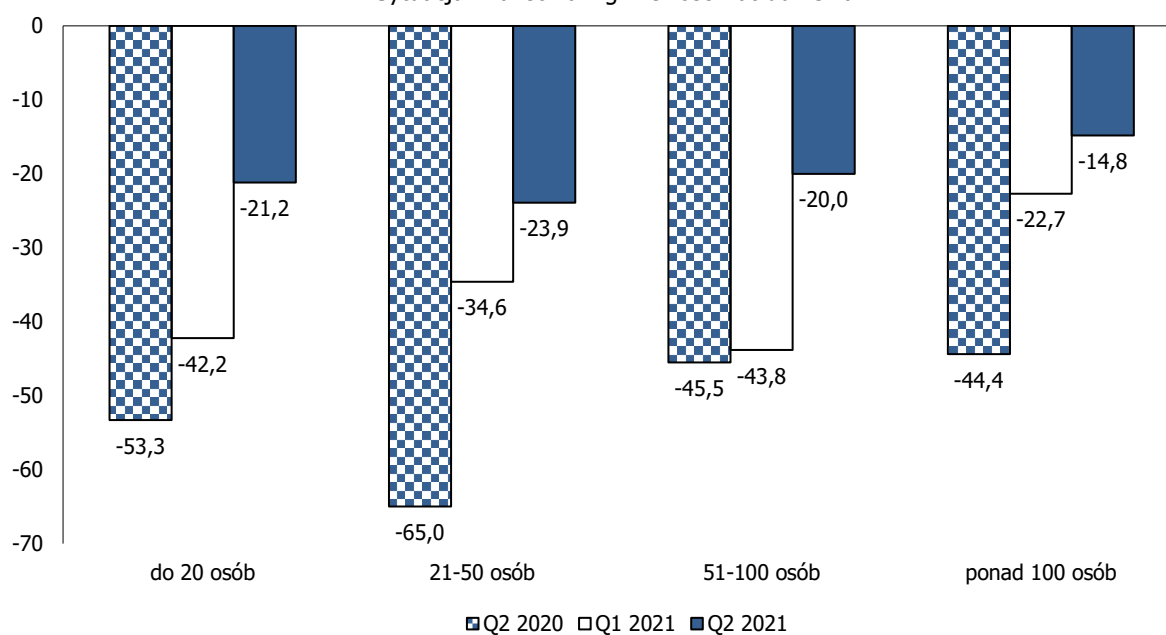
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	przewidywania
1. poprawa	3,2	23,4	10,2	5,3	11,4	16,7
2. brak zmiany	40,9	45,6	57,2	54,0	56,8	64,7
3. pogorszenie	55,8	31,0	32,6	40,7	31,8	18,6
saldo (1.-3.)	-52,6	-7,6	-22,4	-35,4	-20,4	-1,9

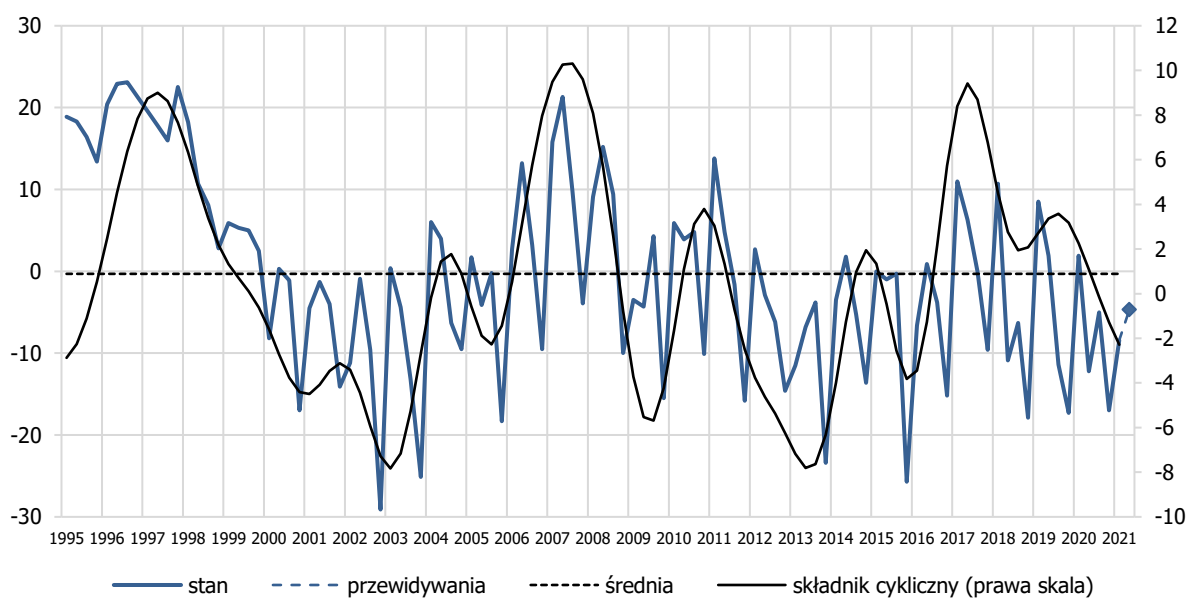
Sytuacja finansowa wg miejsca prowadzenia działalności

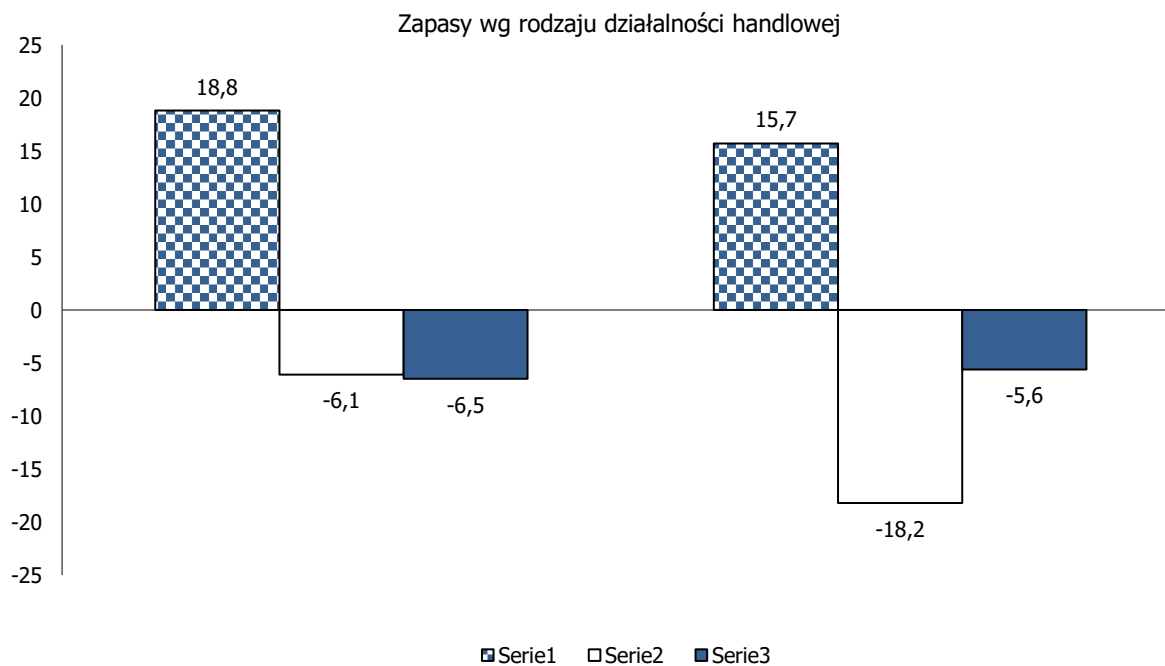
Sytuacja finansowa wg wielkości zatrudnienia

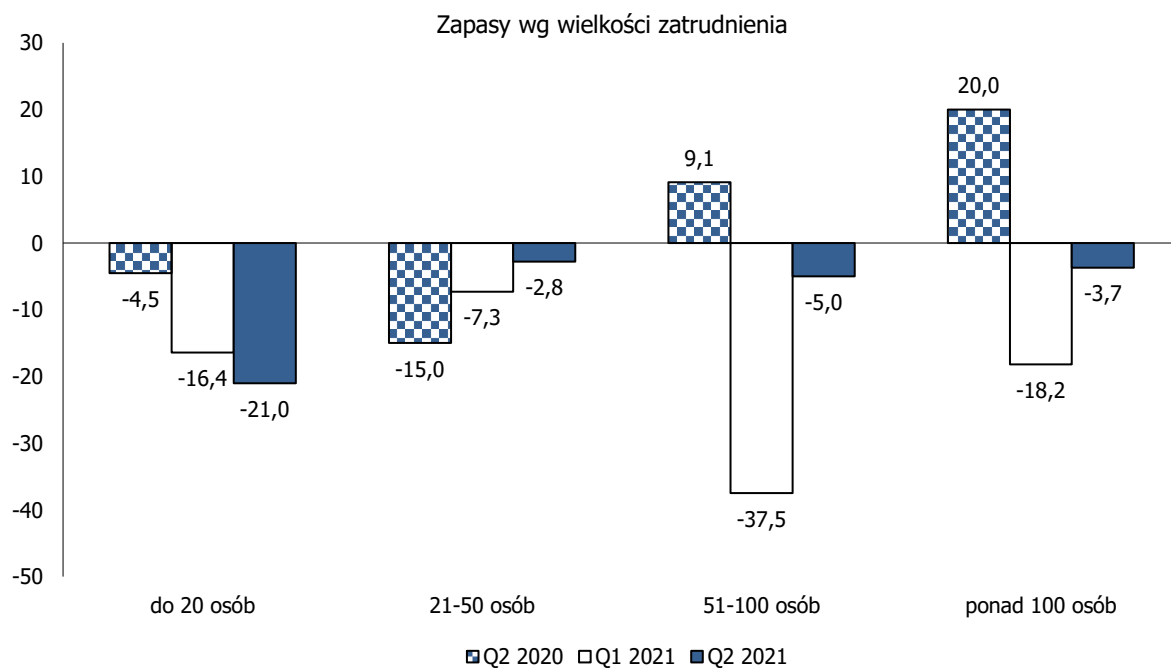
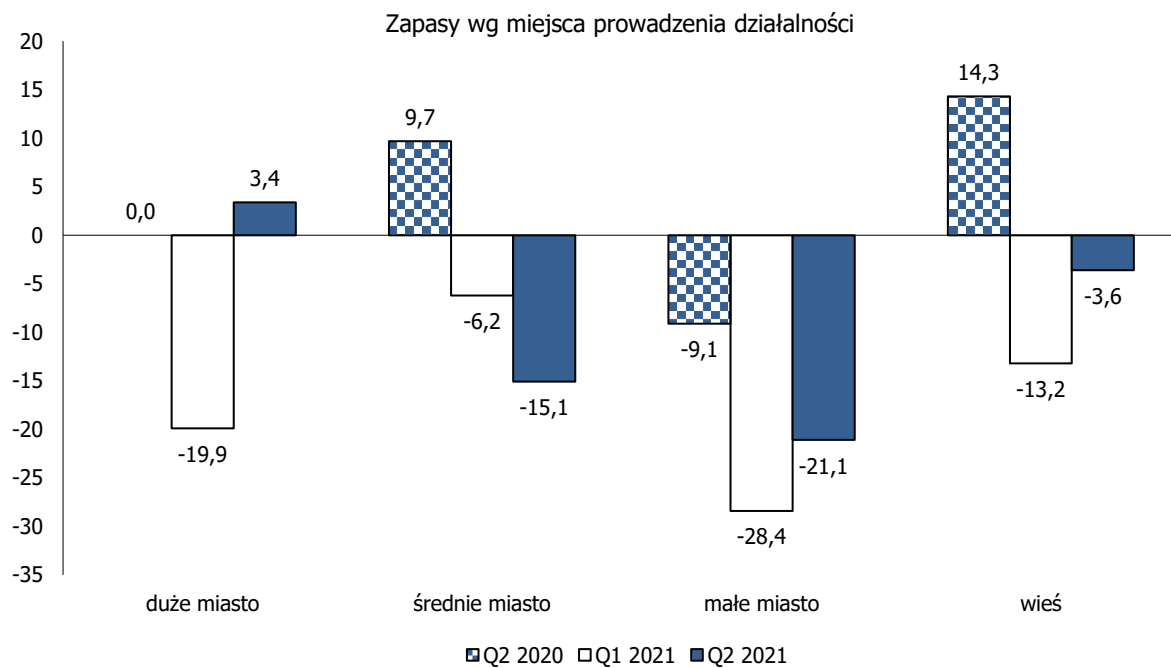

ZAPASY

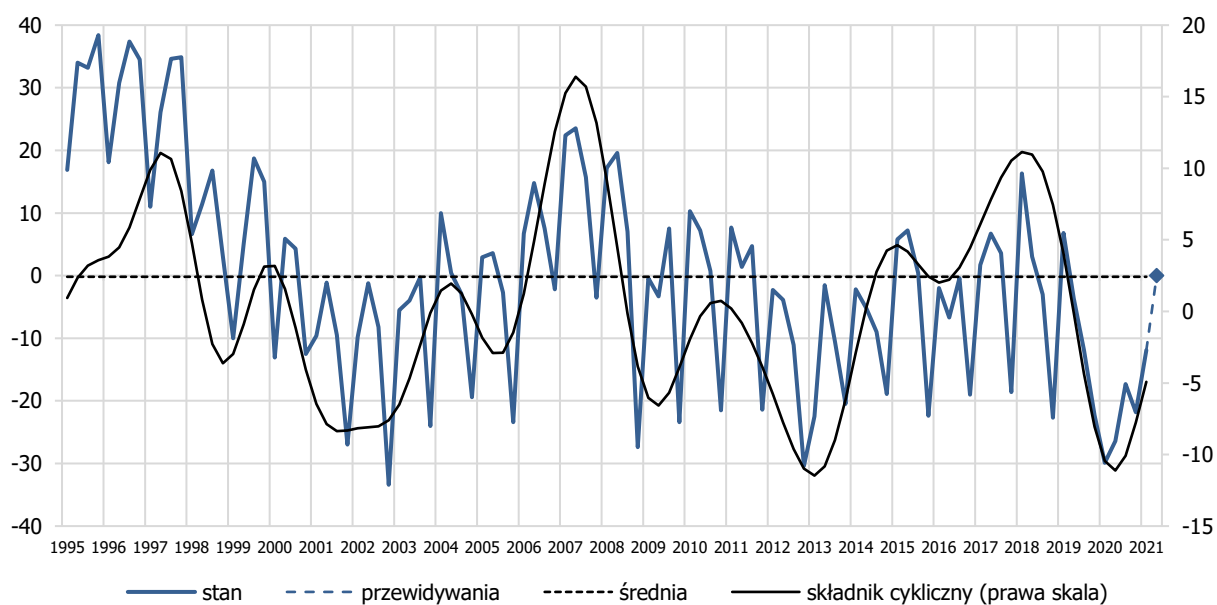

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	przewidywania
1. wzrost	17,7	14,5	17,7	12,0	18,9	13,9
2. brak zmiany	66,5	58,7	59,5	59,0	53,8	67,5
3. spadek	15,8	26,7	22,7	29,0	27,3	18,6
saldo (1.-3.)	1,9	-12,2	-5,0	-17,0	-8,4	-4,7

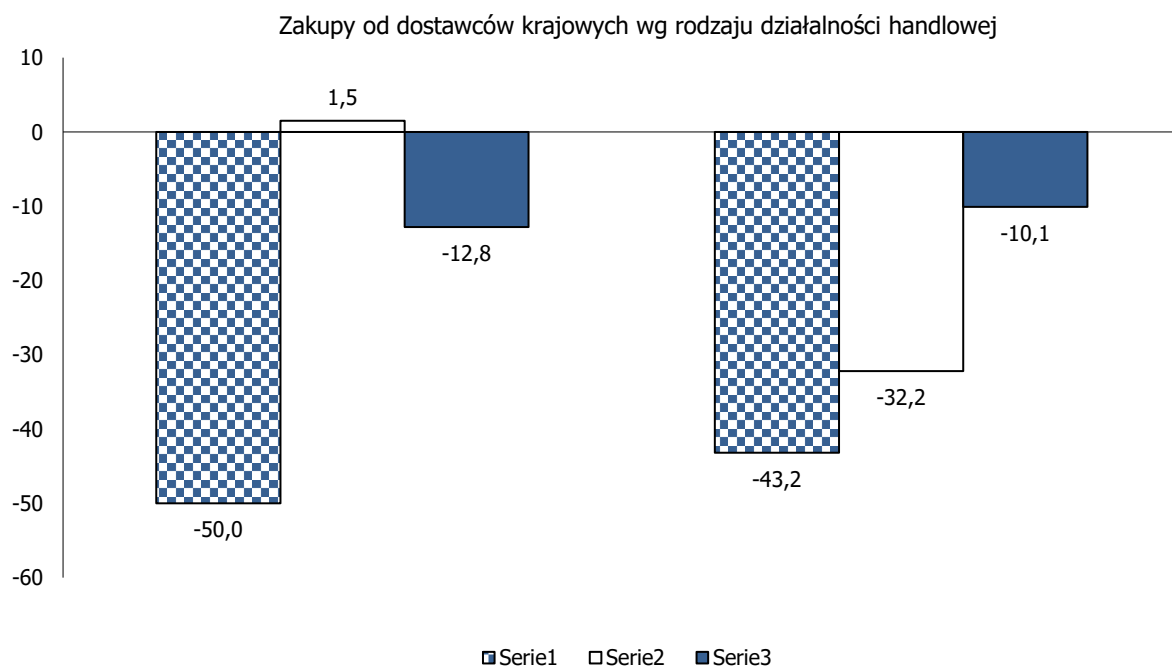

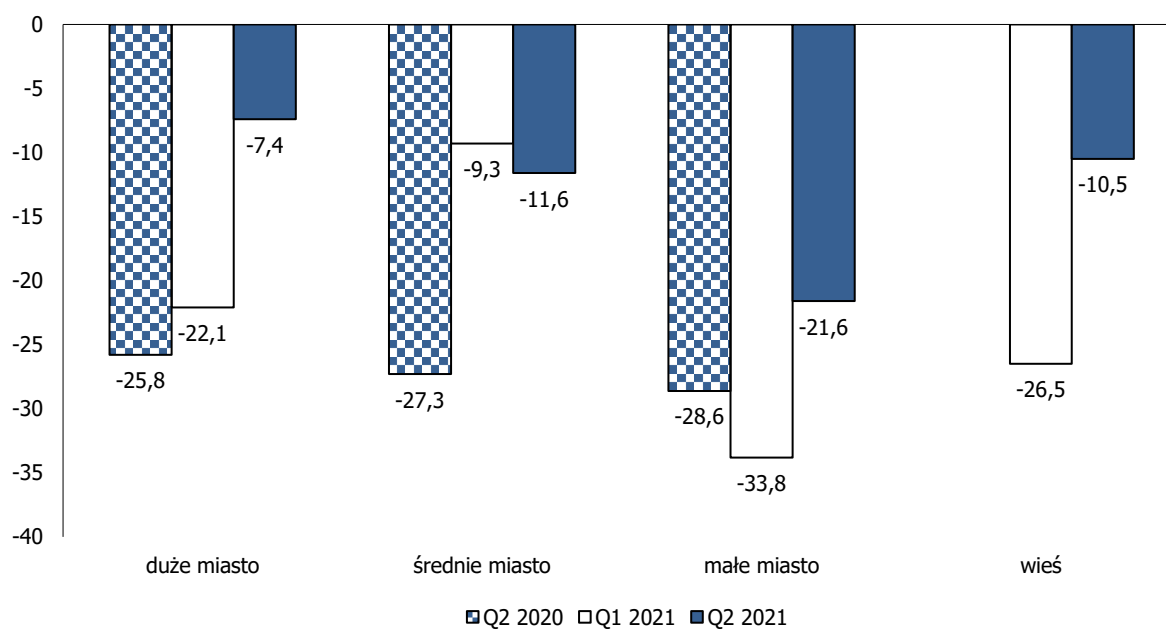
ZAKUPY OD DOSTAWCÓW KRAJOWYCH

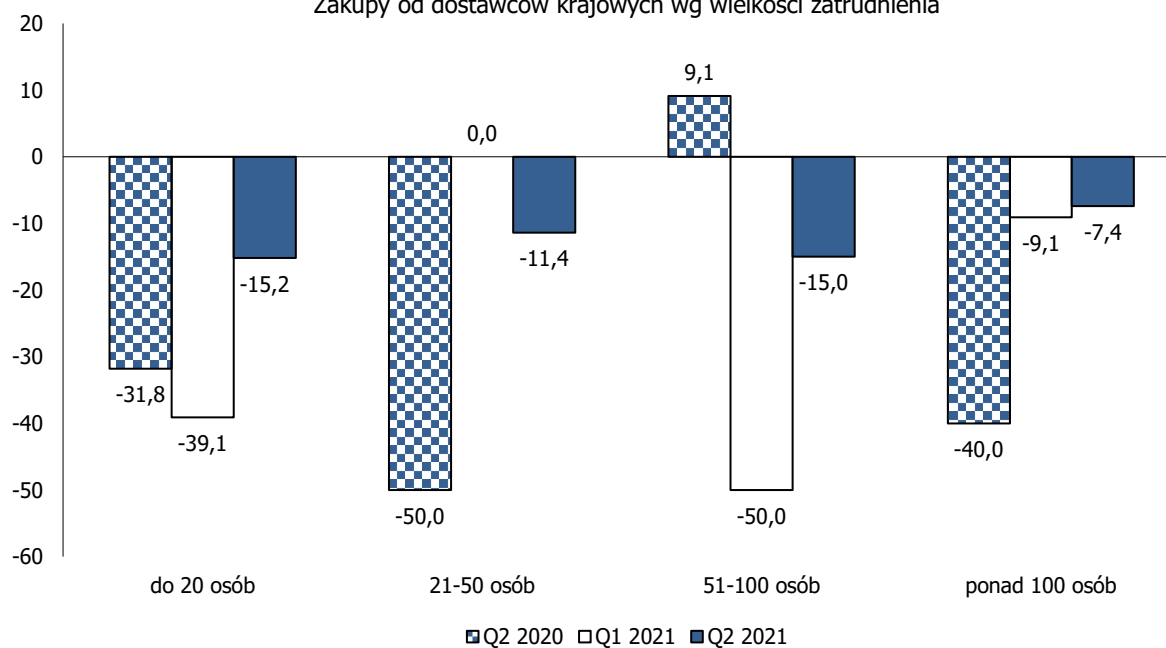
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	przewidywania
1. wzrost	10,2	6,9	10,4	13,3	14,8	14,8
2. brak zmiany	49,7	59,8	61,9	51,6	58,5	70,4
3. spadek	40,1	33,3	27,7	35,1	26,7	14,8
saldo (1.-3.)	-29,9	-26,4	-17,3	-21,8	-11,9	0

Zakupy od dostawców krajowych wg miejsca prowadzenia działalności

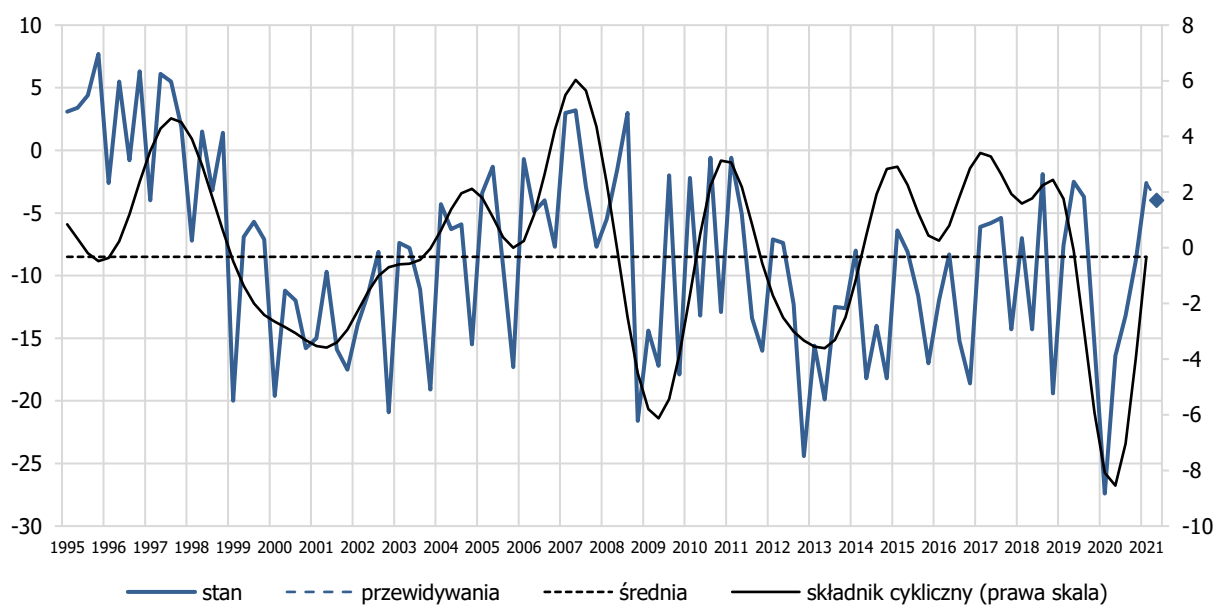

Zakupy od dostawców krajowych wg wielkości zatrudnienia

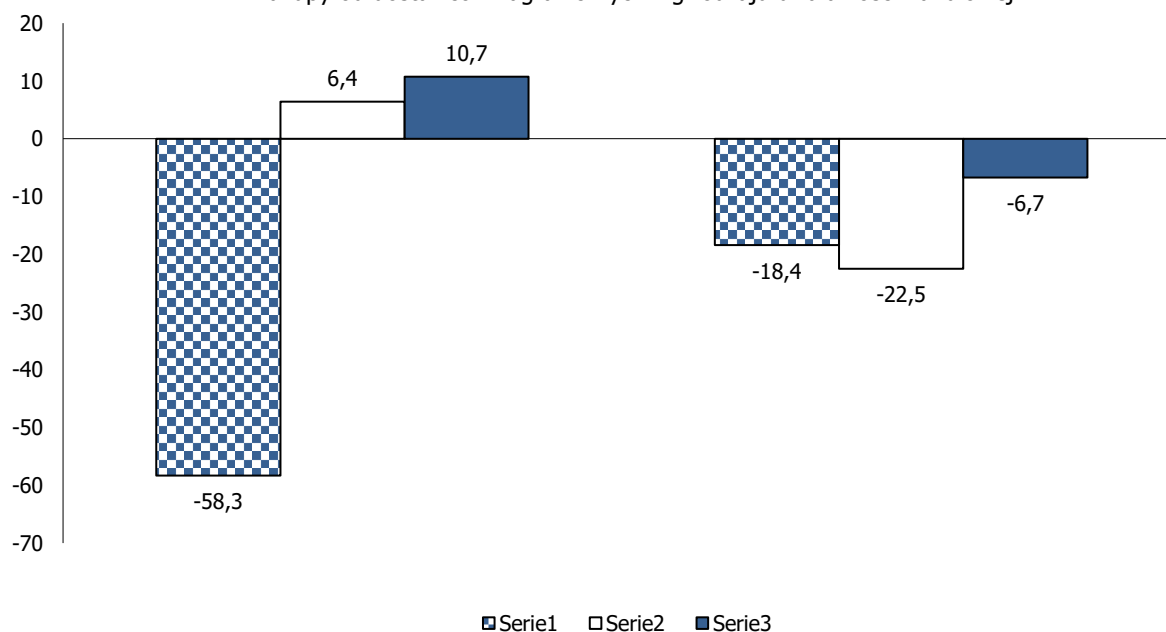

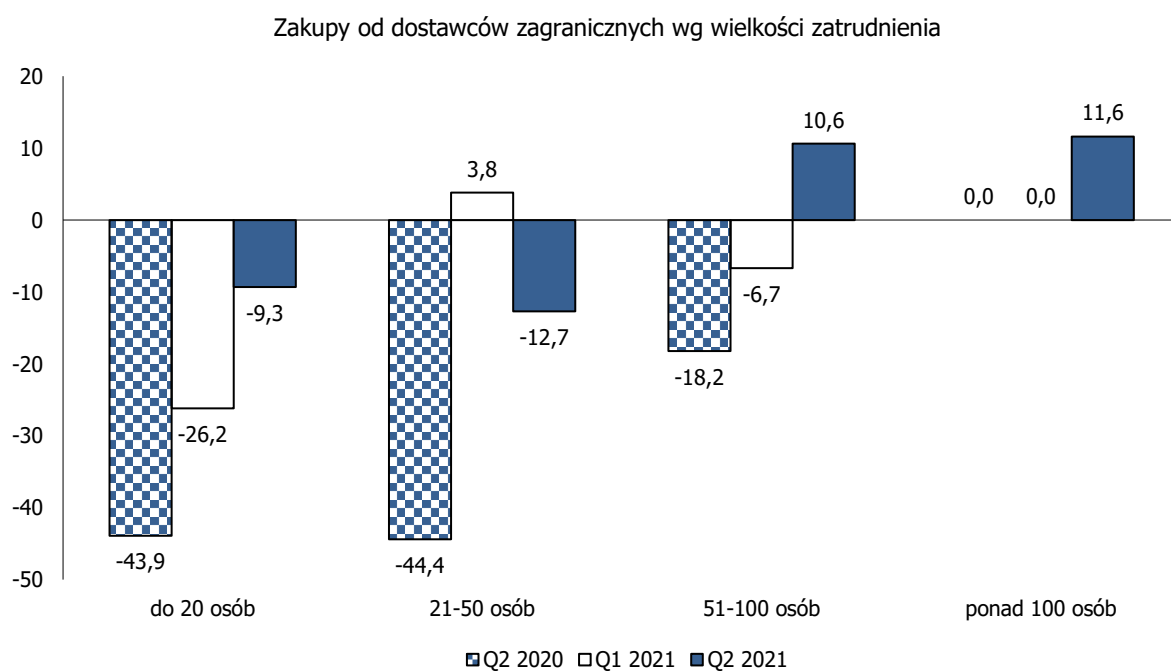
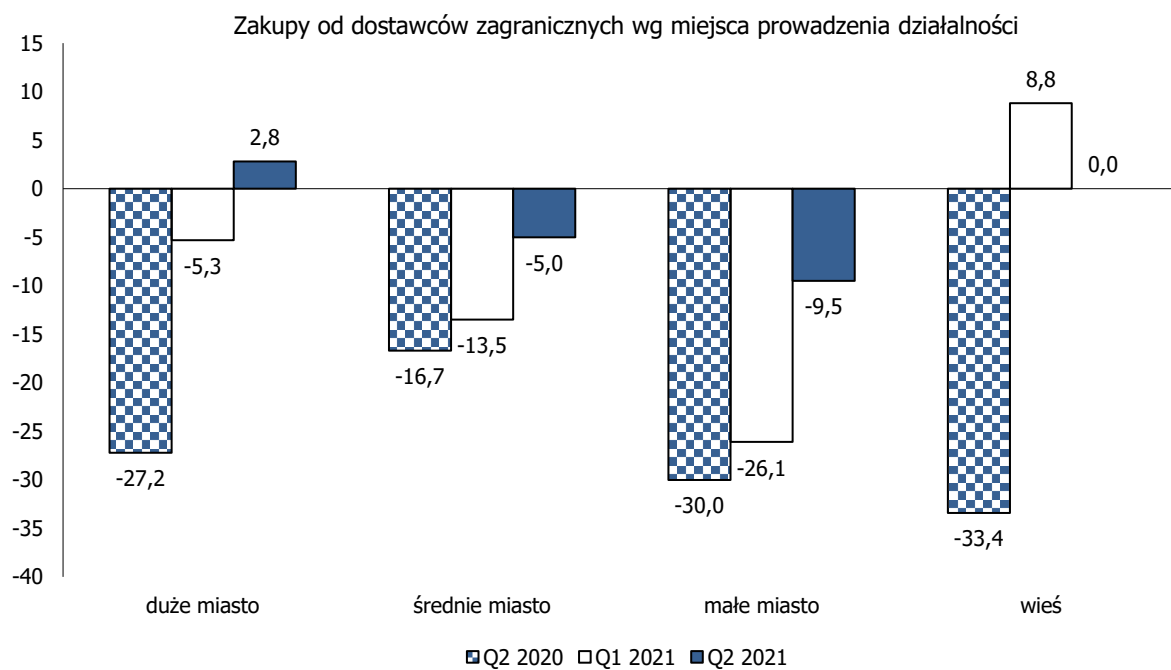
ZAKUPY OD DOSTAWCÓW ZAGRANICZNYCH

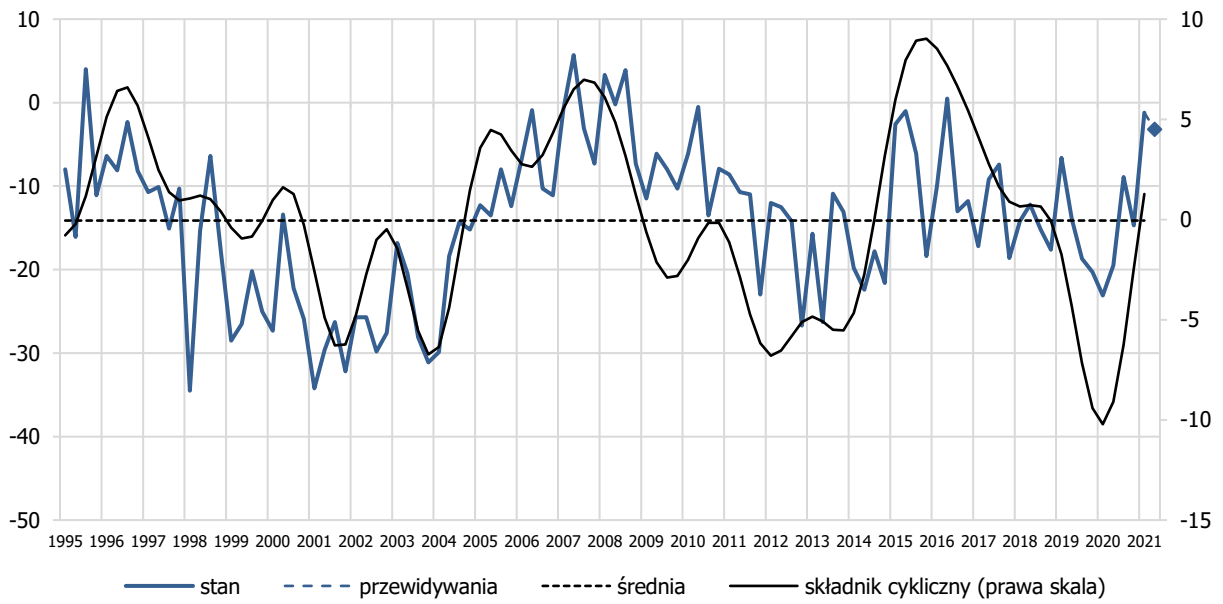
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	przewidywania
1. wzrost	7,5	7,5	10,1	12,5	12,6	8,6
2. brak zmiany	57,5	68,6	66,5	66,2	72,2	78,8
3. spadek	34,9	23,9	23,3	21,3	15,2	12,6
saldo (1.-3.)	-27,4	-16,4	-13,2	-8,8	-2,6	-4,0

Zakupy od dostawców zagranicznych wg rodzaju działalności handlowej

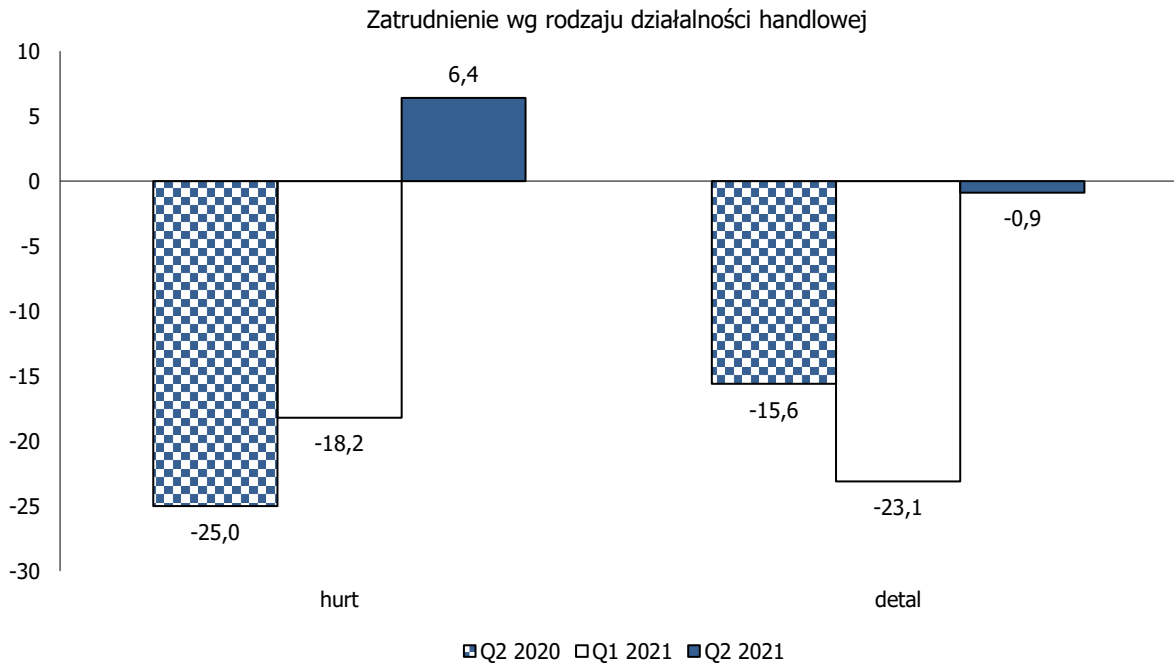

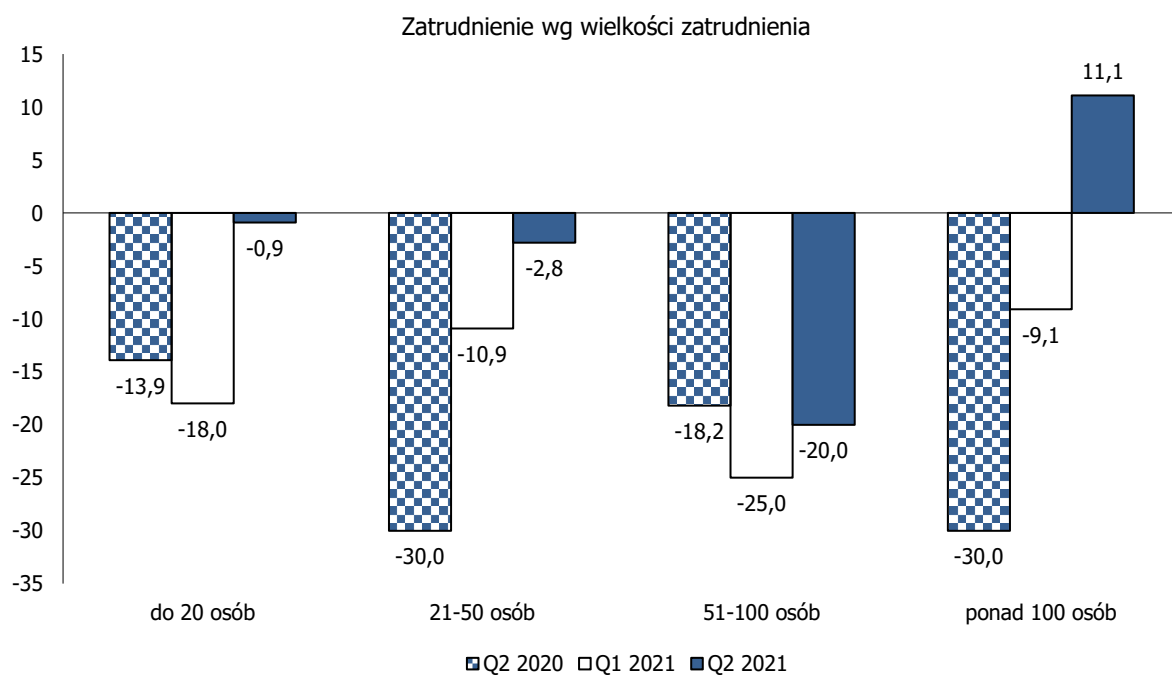
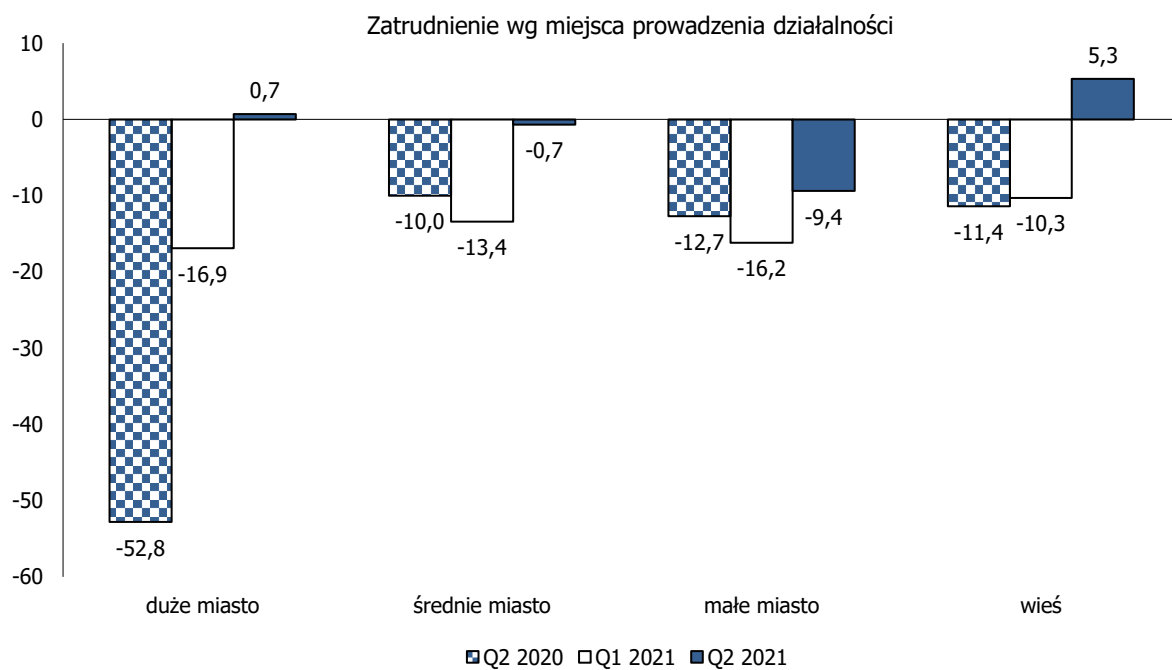

ZATRUDNIENIE

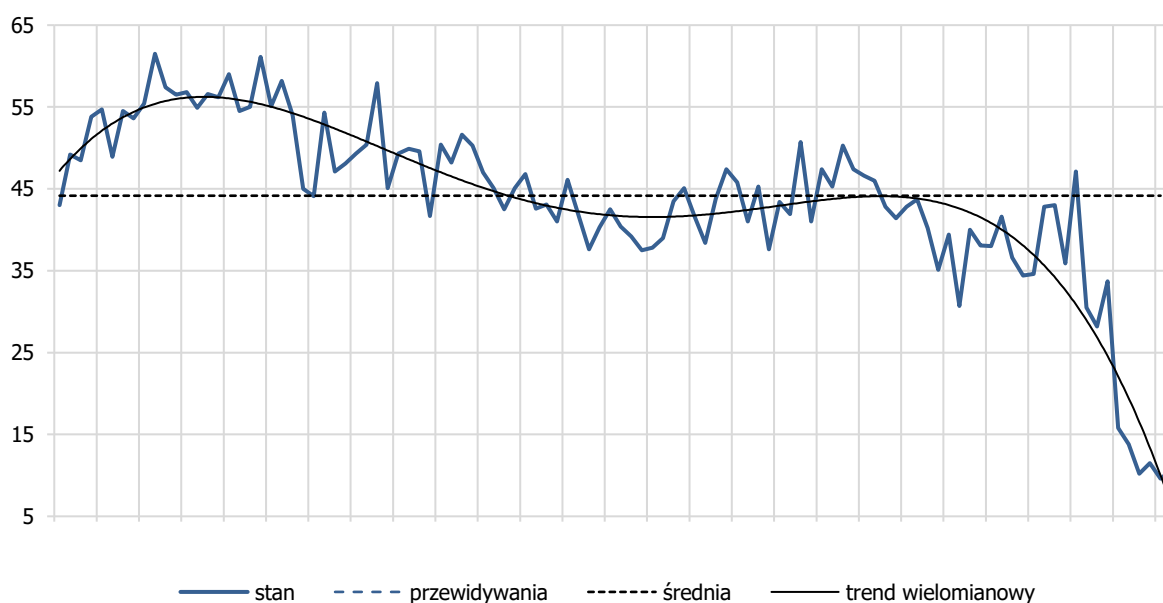

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	przewidywania
1. wzrost	1,3	5,2	7,7	6,6	11,2	11,0
2. brak zmiany	74,4	70,1	75,7	72,1	76,5	74,8
3. spadek	24,4	24,7	16,6	21,3	12,4	14,2
saldo (1.-3.)	-23,1	-19,5	-8,9	-14,7	-1,2	-3,2

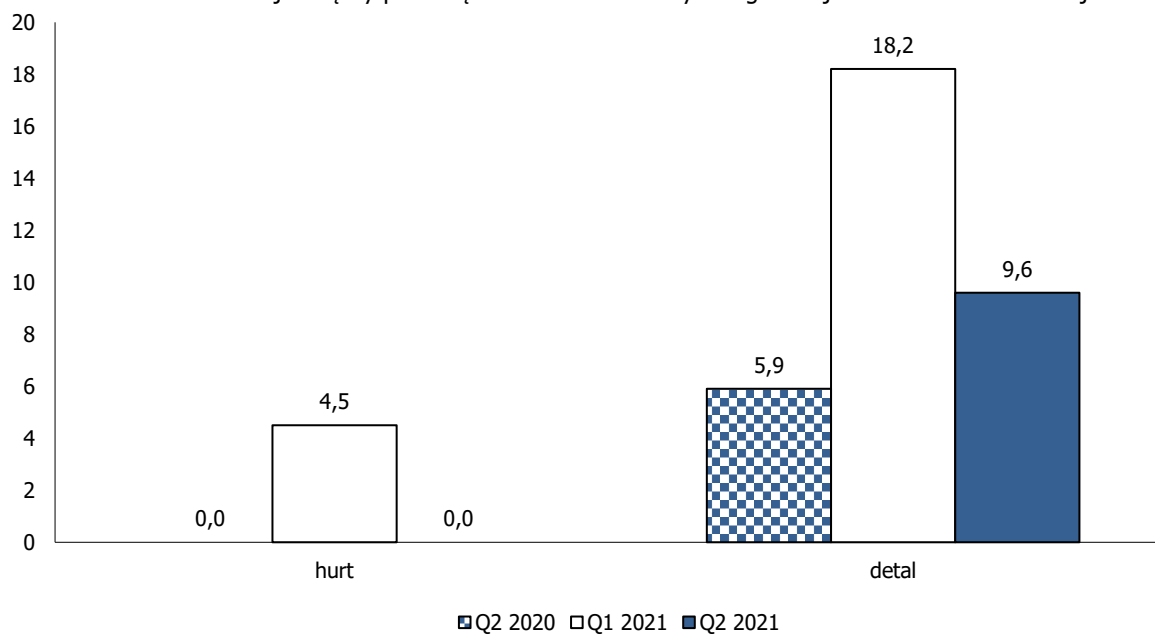

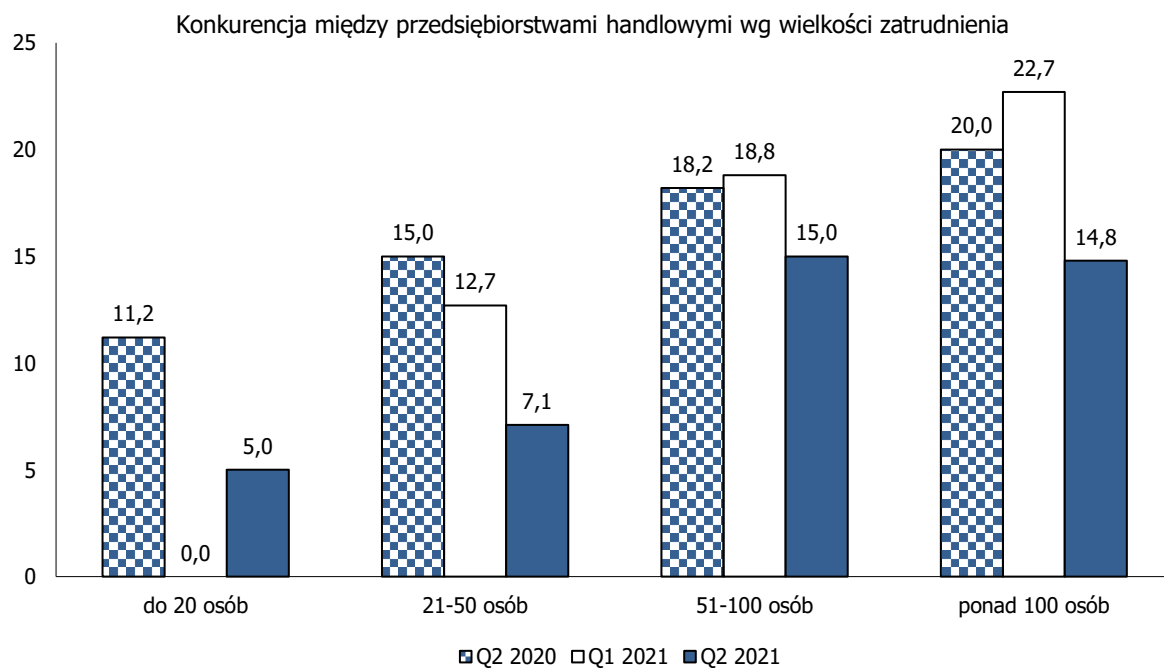
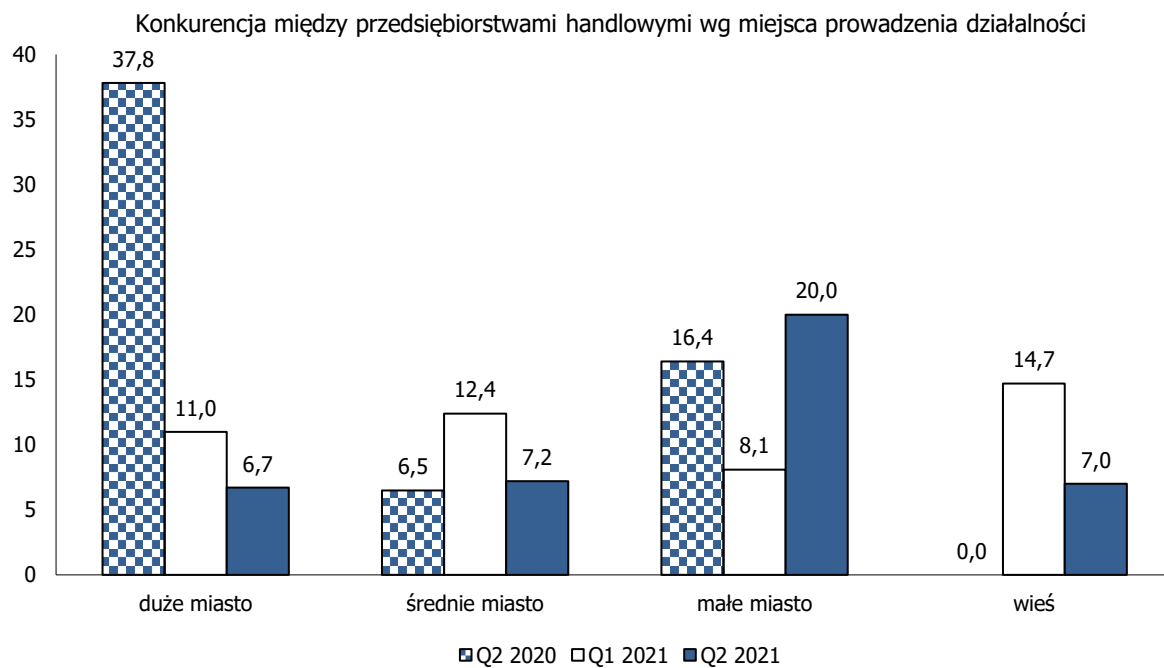
KONKURENCJA MIĘDZY PRZEDSIĘBIORSTWAMI HANDLOWYMI

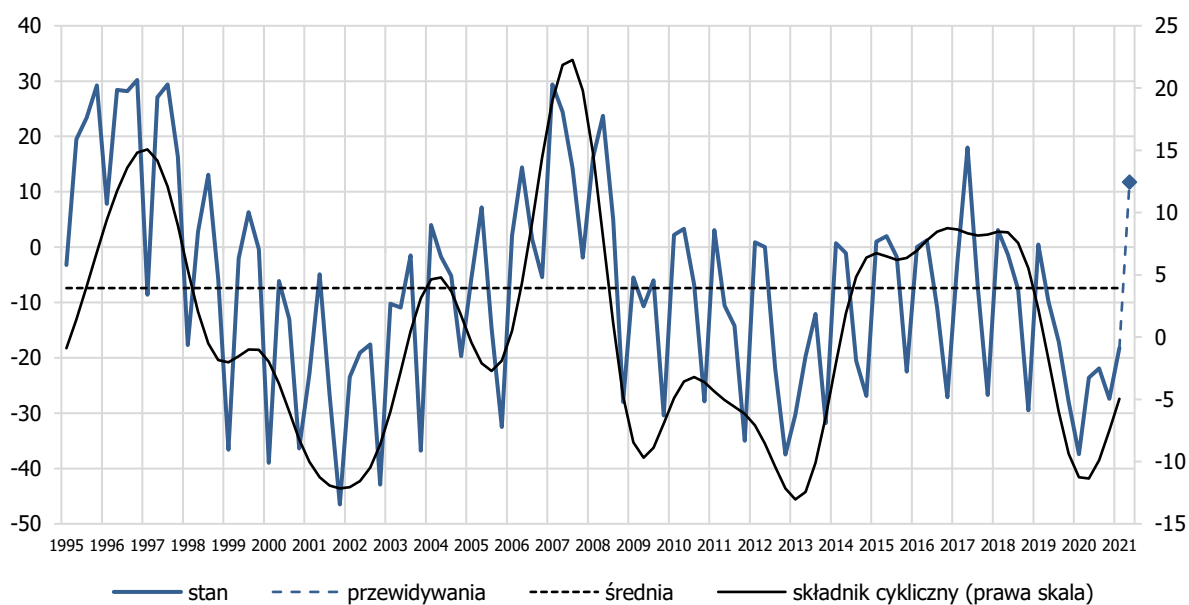
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	przewidywania
1. wzrost	19,6	16,1	15,4	15,2	14,0	15,2
2. brak zmiany	76,6	81,6	79,4	81,1	81,6	80,7
3. spadek	3,8	2,3	5,2	3,7	4,4	4,2
saldo (1.-3.)	15,8	13,8	10,2	11,5	9,6	11,0

Konkurencja między przedsiębiorstwami handlowymi wg rodzaju działalności handlowej

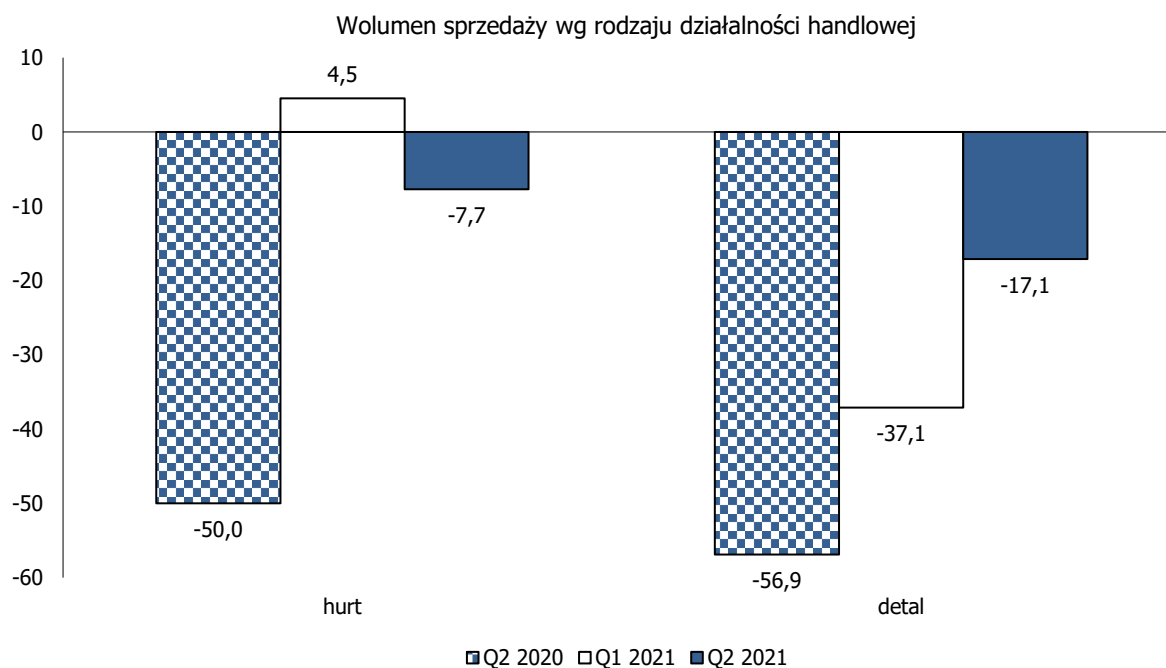

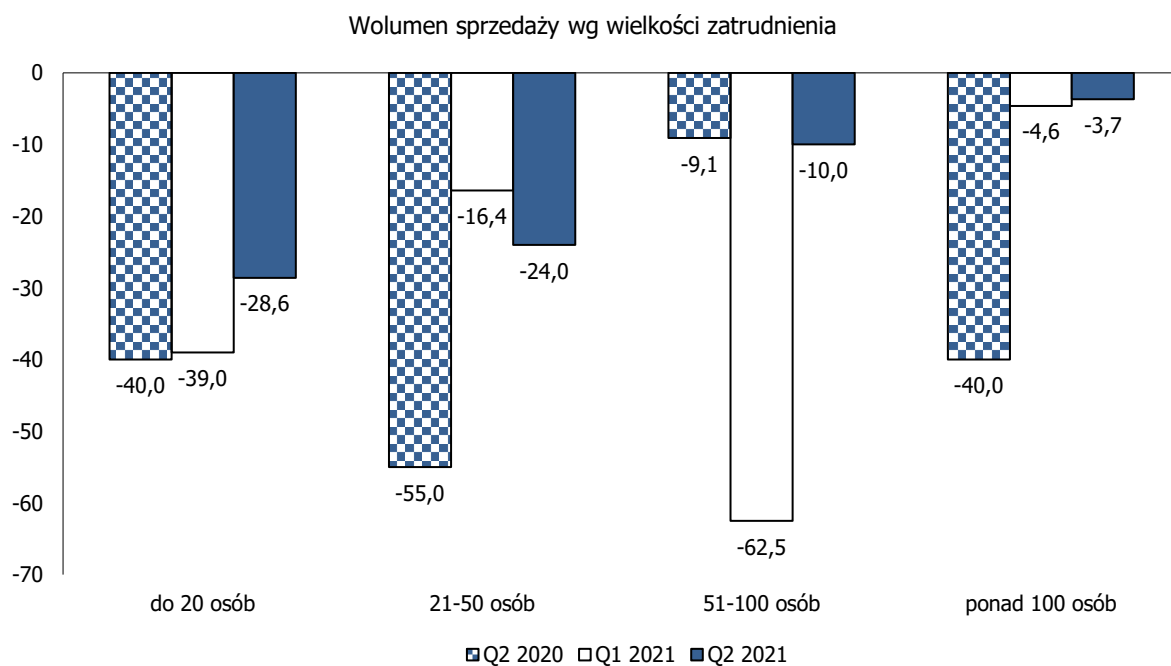
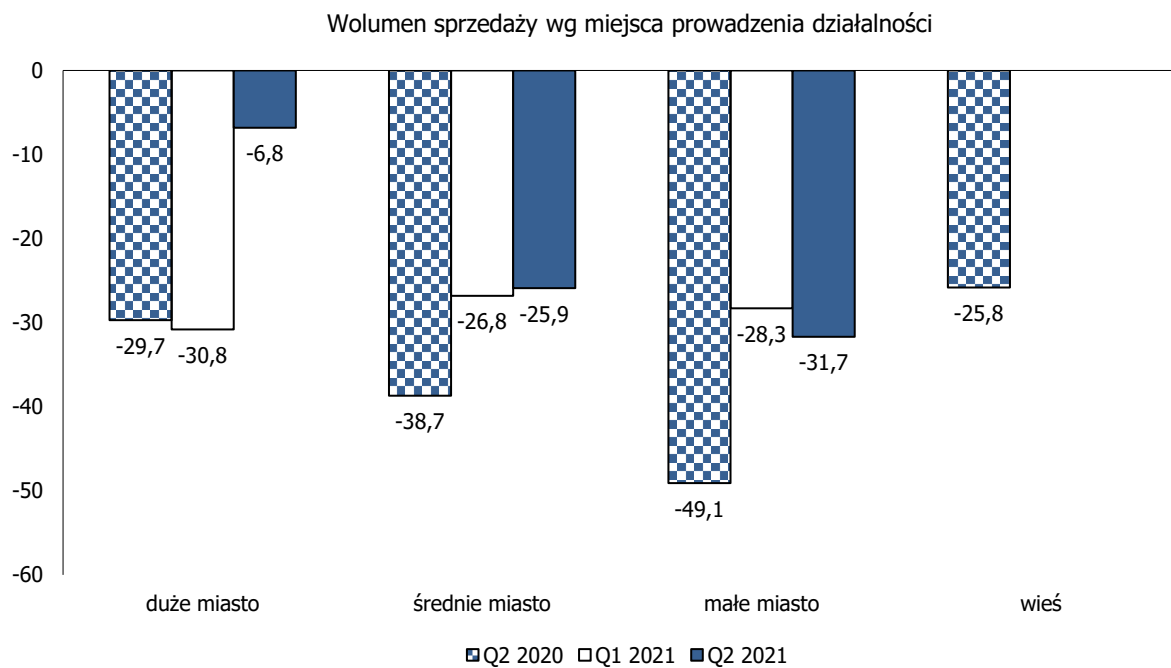

WOLUMEN SPRZEDAŻY

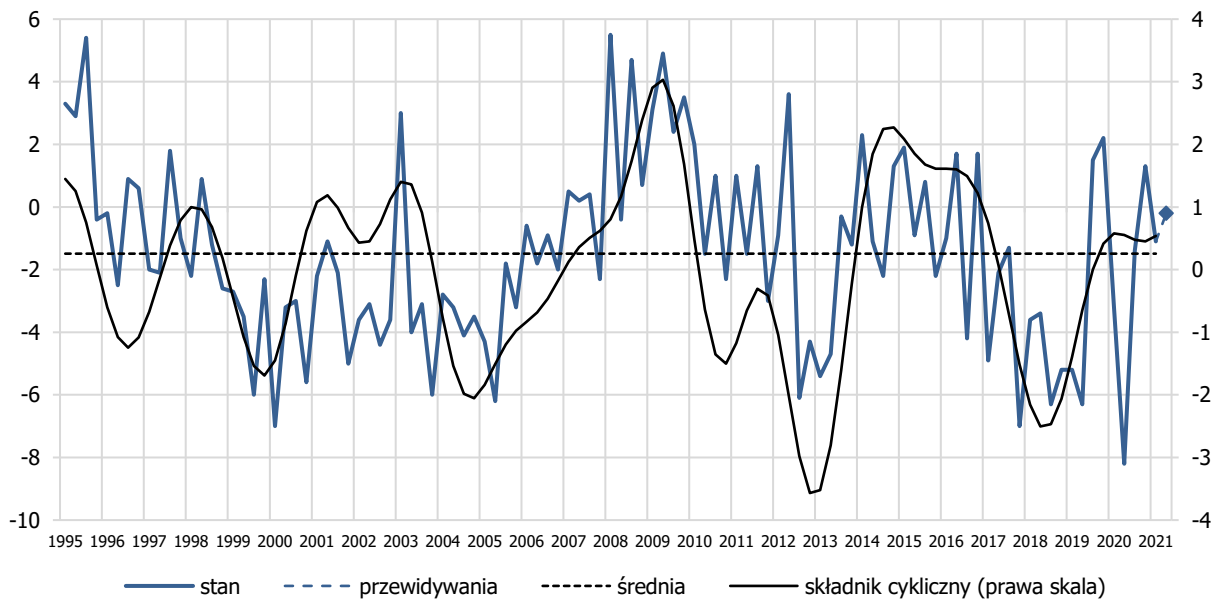
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	przewidywania
1. wzrost	13,9	20,1	14,3	15,7	20,0	28,1
2. brak zmiany	34,8	36,2	49,5	41,2	41,7	55,5
3. spadek	51,3	43,7	36,2	43,1	38,2	16,4
saldo (1.-3.)	-37,4	-23,6	-21,9	-27,4	-18,2	11,7

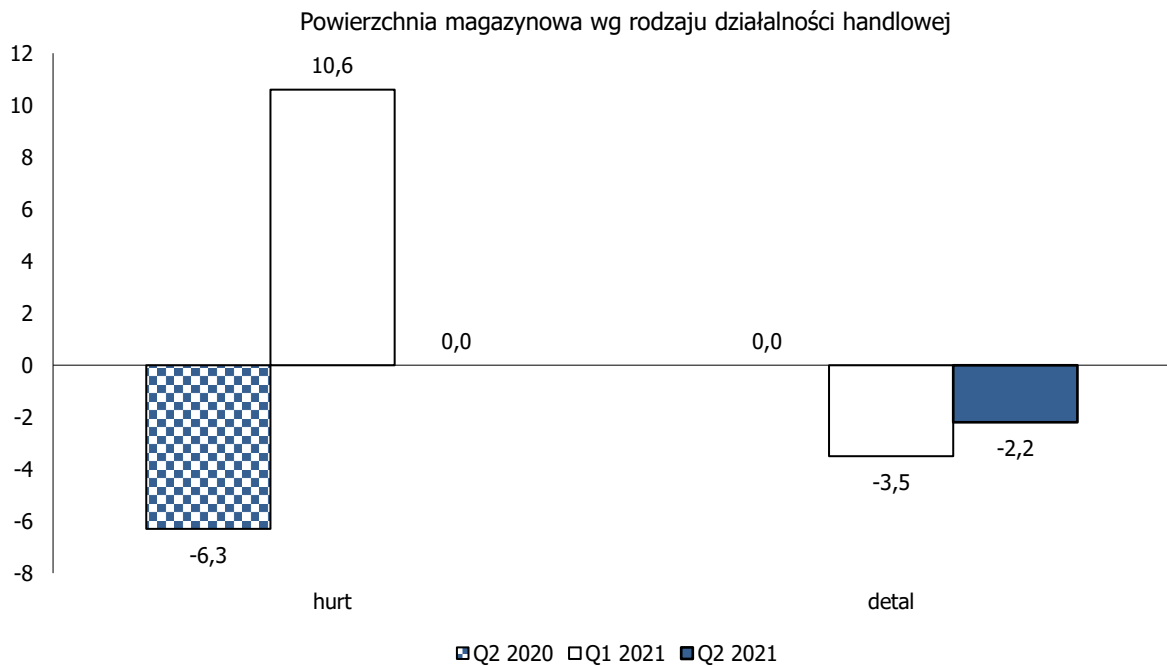

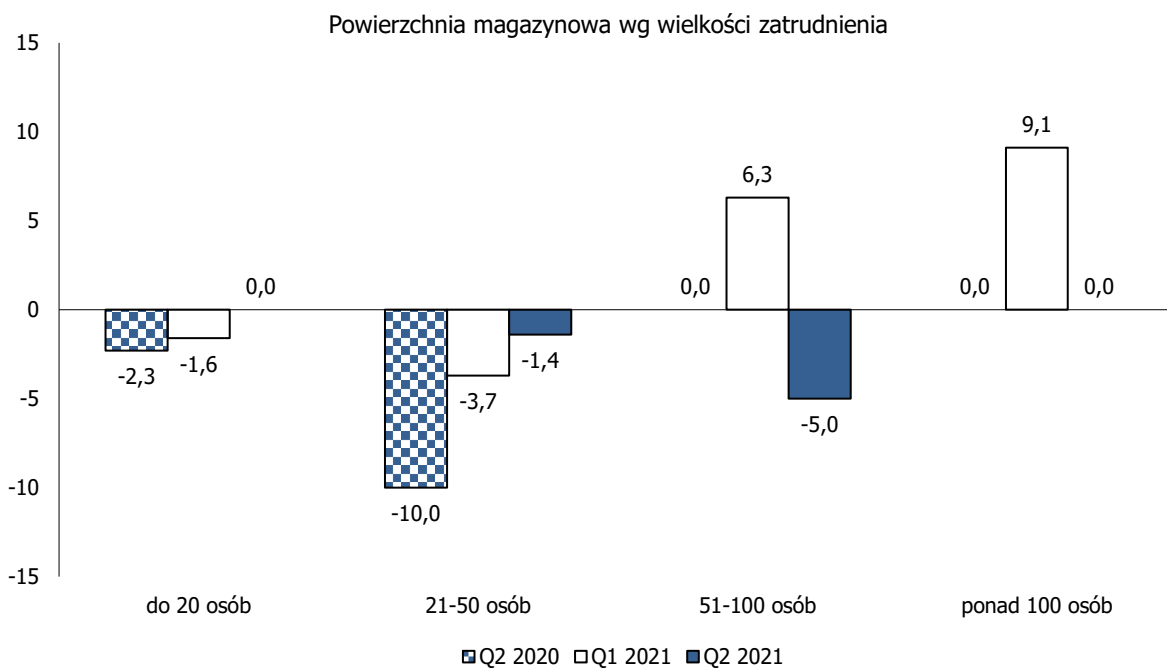
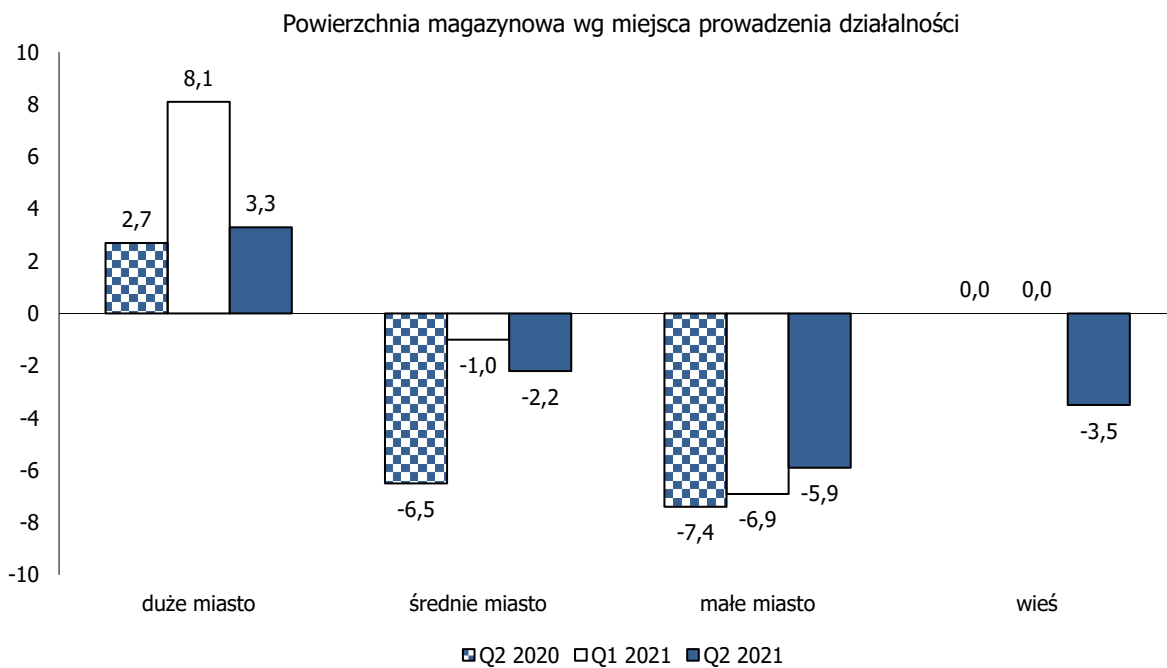

POWIERZCHNIA MAGAZYNOWA

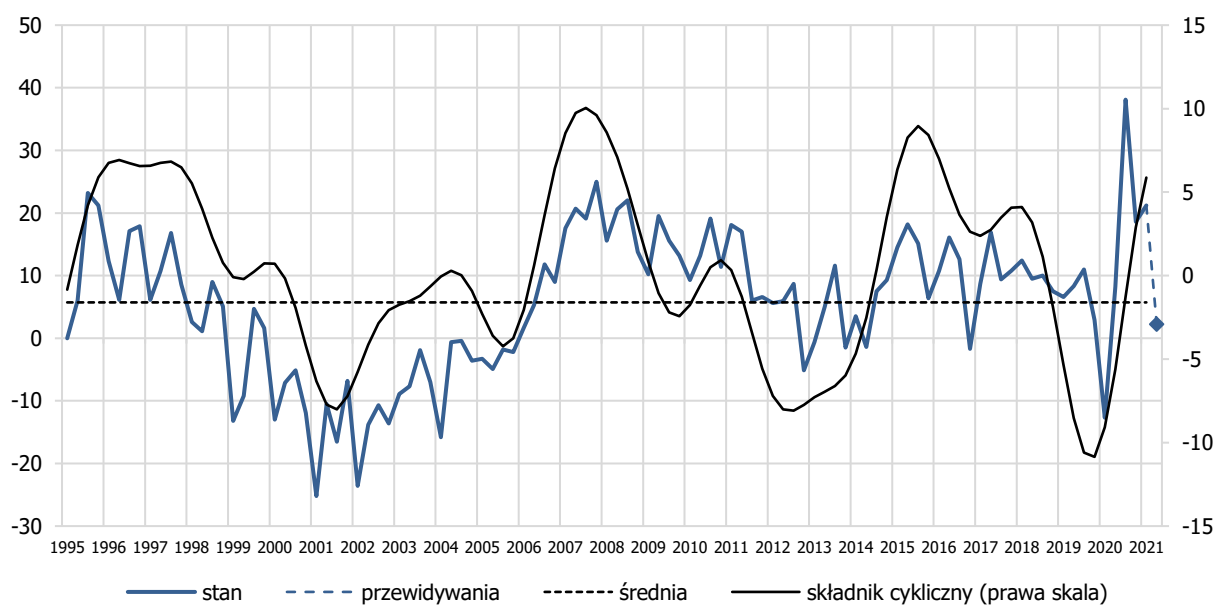

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	przewidywania
1. wzrost	1,3	0,0	4,2	5,3	3,3	5,4
2. brak zmiany	94,2	91,8	90,2	90,7	92,3	89,0
3. spadek	4,5	8,2	5,6	4,0	4,4	5,6
saldo (1.-3.)	-3,2	-8,2	-1,4	1,3	-1,1	-0,2

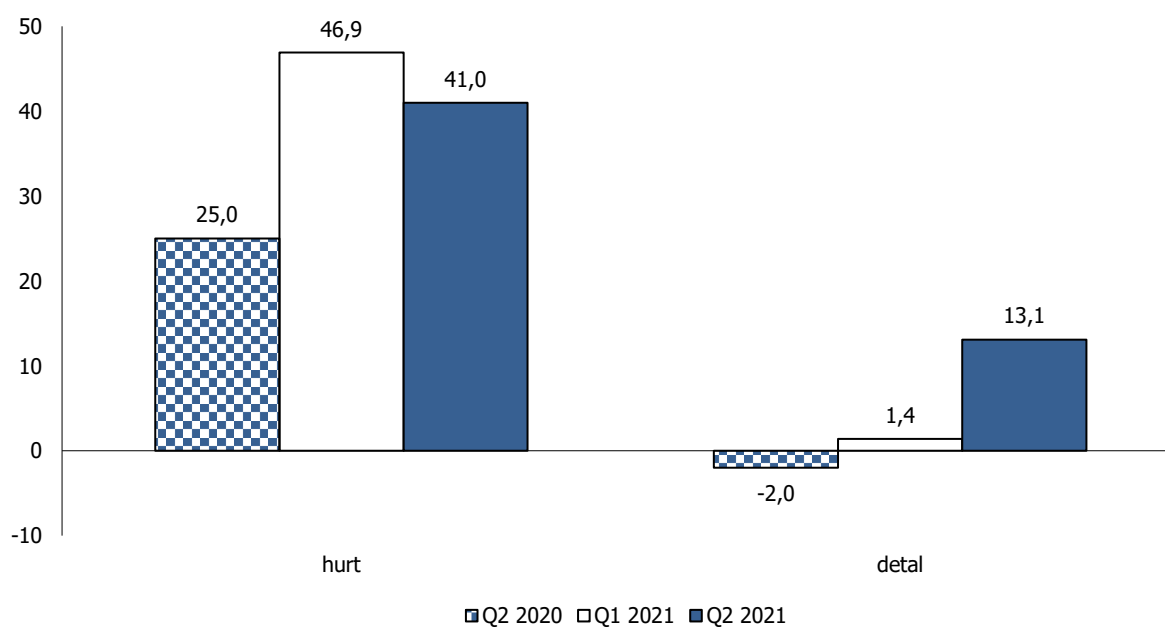

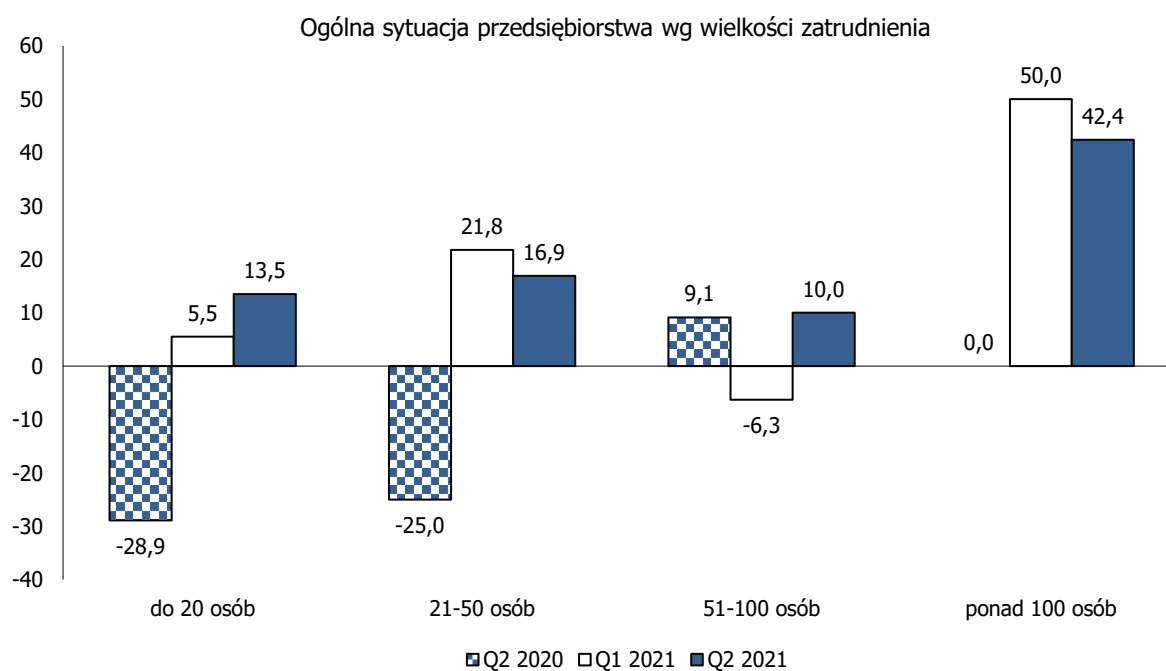
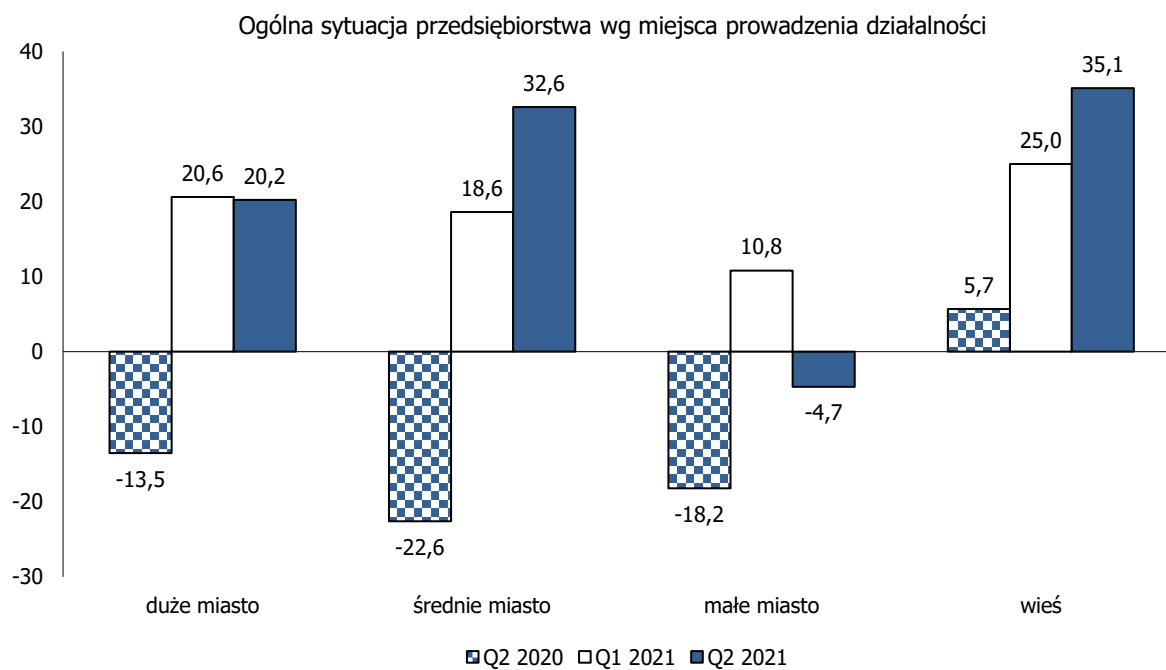
OGÓLNA SYTUACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	przewidywania
1. dobra	9,5	22,9	47,2	34,6	34,8	18,0
2. średnia	68,4	62,4	43,7	49,5	51,5	66,2
3. słaba	22,2	14,7	9,1	16,0	13,6	15,8
saldo (1.-3.)	-12,7	8,2	38,1	18,6	21,2	2,2

Ogólna sytuacja przedsiębiorstwa wg rodzaju działalności handlowej

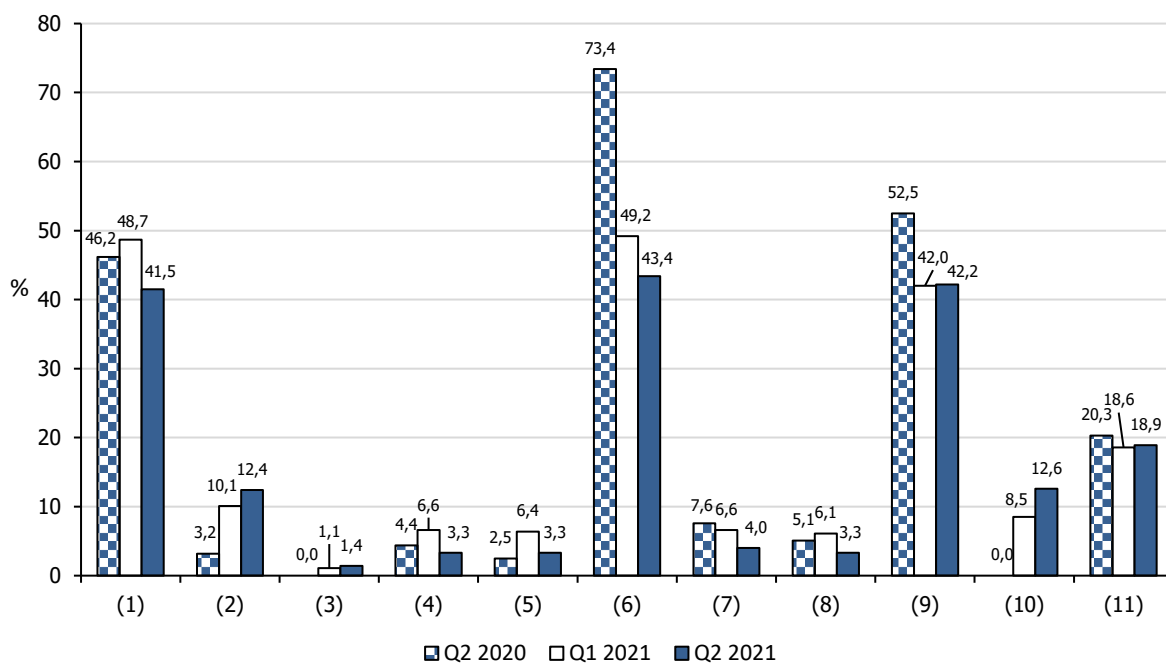

CENY TOWARÓW

	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021
1. wzrost	54,4	59,6	31,9	52,6	58,0
o więcej	32,3	21,4	14,2	28,7	30,4
o tyle samo	6,3	23,7	12,5	16,2	18,0
o mniej	15,8	14,5	5,2	7,7	9,6
2. brak zmiany	38,6	34,1	59,6	45,5	37,4
3. spadek	7,0	6,4	8,5	1,9	4,7
saldo (1.-3.)	47,4	53,2	23,4	50,7	53,3

CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE POPRAWĘ SYTUACJI PRZEDSIĘBIORSTW HANDLOWYCH

- (1) niedostateczny popyt
- (2) niedostateczna podaż sprzedawanych towarów
- (3) jakość towarów
- (4) wysokość oprocentowania kredytów
- (5) możliwość uzyskania kredytów
- (6) koszty zatrudnienia pracowników
- (7) powierzchnia sprzedaży
- (8) wielkość magazynów
- (9) konkurencja
- (10) nie występują
- (11) inne

III. SUMMARY

Business situation in the trade sector improved in the 2nd quarter of 2021. The IRG SGH trade confidence indicator (IRGTRD) quarterly increased by 1.4 pts to 6.0 pts. It is now 34.8 pts up from the respective year 2020 figure, and higher by 6.8 pts than the first-quarters' average over the last ten years (which amounts to -0,8 pts). The surveyed firms assessed their general economic situation as good. They expect their trading activity to increase over the next two quarters.